

SUOMEN
EV. LUT.
KIRKKO

6

8

11

SuomiAreena huomioi kirkolle tärkeitä teemoja

Elokuu alkaa olla loppuillaan ja useimmat ovat kesän jälkeen laskeutuneet tavalliseen arkeen. Lomat ovat takana ja koulut alkaneet. Ajatukset vielä viipyivät menneessä kesässä. Muutamat tapahtumat ovat pysäyttäneet ja antavat edelleen ajatuksen ja ilon aihetta.

Kirkon kesään Porissa kuuluivat valtakunnalliset Evankeliumijuhlat. Niille osallistui suuri joukko ihmisiä. Erityisesti Isomäen ja Astora Areenan seutuvilla juhlat näkyivät ja kuuluivat. Monipuolista ohjelmaa oli kaiken ikäisille.

Juhlat olivat eri tavalla ajattelevia yhdistävä tapahtuma. Hyvä kuva Porista välittyi juhlien kautta eri puolille Suomea.

SuomiAreenan aiheena oli ”Tulevaisuuden osaaminen ja innovaatiot.” Se nosti keskiöön nuoret ja koulutuksen, jotka molemmat ovat myös kirkkoa lähellä olevia aihepiirejä. Kirkko oli jälleen ker- ran mukana tapahtumassa. Monet hyvät kohtaamiset ja keskustelut syntyivät viikon aikana.

Piispan torikahvit kokosivat enimmillään liki kuusisataa kahvitelijaa yhden tunnin aikana ja piispan iltahetkiä Keski-Porin kirkossa seurasi parhaimmillaan jopa yli neljäsataa kuulijaa.

Nuoriin liittyivät myös lukuisat rippikoulut ja konfirmaatiot Porin seurakunnissa kesän aikana. Lukuisat ihmiset liittyivät rippikou- lulaisten kanssa aikuisuuteen kasvamiseen ja uskon merkityksen pohdintaan. Näissä tilanteissa suurta

määrää merkittävämpiä ovat kunkin omat kokemukset.

Kirkon penkistä katselin, miten konfirmoitavien siunaamisesta alttarilta penkkiinsä palasi liikuttuneena silmäkulmaansa pyyhkivä nuori nainen ja toisaalla määrätietoisesti askeltava nuori mies, joka paikallaan hymyillen kertoi pienelle lapselle vieressä, mitä alttarilla tapahtui.

Näin alkaa arki kesän ja juhlien jälkeen. Kesän tapahtumat kuitenkin muistuttavat, että hyvään elämään tarvitaan merkitystä, toivoa ja tulevaisuutta. Juuri ne ovat uskomme keskiössä.

HEIMO HIETANEN

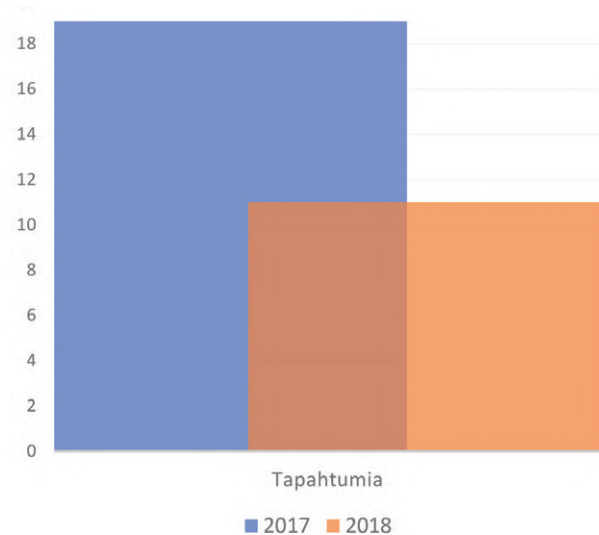
päätoimittaja

heimo.hietanen@evl.fi

Hyvän elämän aineksiin kuuluvat merkitys, toivo ja tulevaisuus ovat uskomme keskiössä.

AJANKOHTAISTA

Seurakunta ja oppilaitokset yhteistyössä

lähde: oppilaitosteologi Heikki Hesso

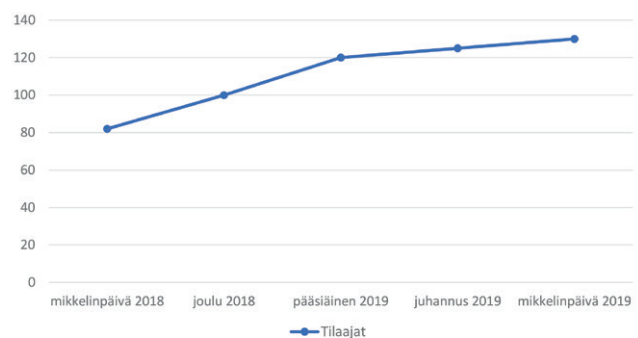
Porin ev.lut. seurakuntayhtymän seurakunnat tarjoavat monenlaista toimintaa seurakuntalaisille, mutta min- käläistä yhteistyötä korkeamman ta- son oppilaitokset tekevät seurakun- tien kanssa?

Oheiseen grafiikkaan on merkitty, montako yhteistilaisuutta Porin ev.lut.

seurakuntayhtymä on tehnyt Winno- van, SAMK:in, Diak:in ja Porin yliopis- tokeskuksen kanssa.

Oppilaitosten ja seurakuntien yhteis- iä tilaisuuksia ovat esimerkiksi *Kau- neimmat Joululaulut*, hiljaisuuden mes- sut ja osallistumiset erilaisiin hyvin- vointitapahtumiin.

Pyhäkoulupostia lapsille

Porin ev.lut. seurakuntayhtymän oma kirjepyyhis lähti tilaajien kotiin ensim- mäistä kertaa viime syksynä. Ensim- mäinen kirjepyyhis käsitteli mikkelin- päivää.

Kirjepyyhis on kirjepyyhäkoulu, jossa kotiin tulee vihkonen, joka sisältää lap- sille suunniteltuja tehtäviä, hartauden ja rukouksen.

Ensimmäisestä tilauskerrasta al-

kaen kirjepyyhikselle on riittänyt tilaa- jia. Vuoden mittaan tilaajamäärä kas- voi joka kerta.

Grafiikassa on esitetty tähän asti il- mestyneiden lähetysten tilaajamäärät.

Kirjepyyhistä tekee Keski-Porin seu- rakunnan työryhmä yhteistyössä vies- tinnän kanssa. Kirjepyyhistä voivat ti- lata kaikki, kuuluipa mihin seurakun- taan vaan. Tilaaminen on maksutonta.

Kummit tarvittaessa seurakunnasta

Teljän seurakunnan vihki- ja kastepäi- vä on lähestymässä. Tänä vuonna päivä järjestetään sunnuntaina 1. syyskuuta.

Mikäli muutoin helppo kastetilai- suus muuttuu vaikeaksi kummien puut- tuessa, ei vanhempien ole syytä huo- leen. Kummit voidaan tarjota seura- kunnan puolesta.

Porin Teljän seurakunnan kirkko- herra **Kaisa Huhtala** kertoo, että seu- rakuntakummeja kaivataan aina toisi- naan useamman kerran vuodessa.

Vapaaehtoiseksi kummiksi voi tar- joutua – joskus ihmistä pyydetään mu- kaan.

–Tuntemme aina jonkun kummieh-

dokkaan, Huhtala kertoo.

Mikäli lapsi tarvitsee kummit seura- kunnalta, on asiasta hyvä sopia etukä- teen ennen vihki- ja kastepäivää.

Onnellinen se kansa, jonka Jumala on Herra, kansa, jonka Herra on omakseen valinnut.

Ps. 33: 12

Kun aika on kortilla, tarvitaan enemmän joustavuutta. Seurakuntasihtööri Paula Toiviainen-Mäkelä ja kirkkoherra Kari Penttinen ovat seurakuntaliitoksen jälkeen joutuneet tarkastelemaan kalentereitaan entistä kriittisemmin.

Seurakuntaliitos lisäsi kiireitä Noormarkussa ja Pomarkussa

Tiukentuneiden aikataulujen ohella myös työntekijöiden ajot ovat lisääntyneet.

MATTI KUHNA

Vuodenvaihteessa toteutunut Pomarkun seurakunnan yhdistyminen Noormarkkuun on lisännyt työntekijöiden kiireitä, työmatkoja ja siten myös matkakuluja puolin ja toisin. Kehityssuunta oli selkeästi nähtävissä jo keväällä.

Pelkästään alkuvuosi oli haasteellinen paitsi lisääntyneiden palaverien vuoksi, myös siksi, koska tuohon ajanjaksoon ajoittui epätavallisen suuri määrä siunauksia.

–Kiireet ja ajot koskevat periaatteessa kaikkia työntekijöitä, sillä esimerkiksi työntekijäpalaverit tietävät ajoja. Työntekijät myös tekevät paljon töitä kummallakin paikkakunnalla. Varsinkin näin alkuvaiheessa on muutenkin liikuttava enemmän, myöntää kirkkoherra **Kari Penttinen**.

Toimistosihtööri **Paula Toiviainen-Mäkelän** mukaan olisikin ollut outoa, jos mikään ei olisi muuttunut.

Erityisesti he kummatkin ovat omalla kohdallaan havainneet kiireen ja ajojen lisääntymisen.

TIUKKA BUDJETTI

Penttinen ottaa esimerkiksi lisääntyneistä ajoista Pomarkkuun kuuluvan Tuunajärven kylätalon, jonne ajamisen kestää 45 minuuttia.

– Aivan tällaista ajomäärää en osannut ennakoida. Alkuvaihe on merkinnyt samalla uusiin paikkoihin tutustumista, hän myöntää.

Toiviainen on puolestaan tuurannut Pomarkussa joka torstai.

Seurakuntaliitos ei Penttisen mukaan tuo säästöjä ainakaan tälle vuodelle eikä kovin helposti ensi vuodellekaan. Kuluvana vuonna päästään ehkä häthätää plussalle.

Ensi vuoden budjettia paikataan kertaluonteisesti metsää myymällä.

Edessä on säästöjen hakeminen. Penttinen kuitenkin korostaa, ettei taannoinen liitos ole taloudellisen tiukkuuden takana.

–Toisaalta liitostahan ei tehty suoraanaisesti säästöjen takia, vaan siksi, että osapuolet halusivat turvata Pomarkun toiminnot kaikissa olosuhteissa.

TUURAAJAT KORTILLA

Tuuraajien käyttöä on Noormarkun seurakunnassa pyritty minimoimaan mahdollisimman paljon ja tekemään töitä omalla vällä. Kuitenkin Penttinen on joutunut välillä pyytämään Satakunnan Kansanlahetyksen pastoria **Sakari Kalimaata** tuurausavuksi eritoten runsaiden kirkollisten toimitusten vuoksi.

Yhdistyneessä Noormarkun seurakunnassa on 21 työntekijää, kun ennen liitosta Noormarkun vahvuus oli 15 työntekijää.

Aivan tällaista ajomäärää en osannut ennakoida.

kirkkoherra Kari Penttinen

SUOSITELTAVIA LIITOKSIA

Joka tapauksessa Penttinen toteaa noormarkkulaisten ja pomarkkulaisten koko ajan hitsautuvan yhdeksi joukkueeksi. Hän on tyytyväinen uuteen seurakuntakokonaisuuteen.

–Ilman muuta uskallan tämän vuoden kokemusteni perusteella suositella seurakuntaliitoksia jatkossakin, jos sellaiset vain katsotaan tarpeellisiksi. Itselläni on tästä liitoksesta hyvät kokemukset aina neuvotteluprosessista alkaen, hän korostaa.

Pomarkku teki keväällä 2017 aloitteen Porin suuntaan liitosneuvotteluiden käynnistämiseksi. Taustalla vaikutti taloustilanteen jatkuva heikentyminen muun muassa verotulojen alenemisen takia.

Noormarkun seurakunta puolestaan liittyi Porin ev.lut. seurakuntayhtymään vuonna 2010 kuntaliitoksen yhteydessä.

Seurakuntakeskuksen kellaritilojen vedeneristystä parannettava

Kiinteistöpäällikkö **Arto Huhtanen** aikoo laatia seurakuntakeskuksen 8. elokuuta rajun ukkoskuuron tiimoilta kokeman vesivahingon takia toimenpideohjelman budjetteineen yhteisen kirkkovaltuuston käsittelyä varten, kunhan vahingon syyt saadaan selville.

– Ainakin kellaritilojen ulkopuolista vedeneristystä pitää parantaa, samoin joidenkin putkilinjojen läpivientä. Myös mahdollisesti sadevesijärjestelmää pitää uusia, Huhtanen toteaa.

Kellariin yltänyt tulva syntyi sen seurauksena, kun kaupungin sadevesiviemärit eivät kenneet vettä sadevedellä kyllin nopeasti. Näin vesi pääsi seurakuntakeskuksen kellariin putkikanavia myöten.

Vuoto rakennuksen sadevesijärjestelmässäkin on mahdollinen vikavaihtoehto.

Reposaari suosituin tiekirkko

Reposaaren kirkko oli päättyvän kesän aikana Porin ev.lut. seurakuntayhtymän suosituin tiekirkko. Loppukeväästä tiekirkon statuksen saanutta kirkkoa kävi kesän aikana ihailemassa 3 125 henkeä, kun kakkoseksi yltäneen Keski-Porin kirkon vastaava kävijämäärä oli 2 060.

Noormarkun kirkon vastaava luku on 662, Pomarkun vanhan kirkon 163 ja uuden kirkon 102. Tiekirkko-statusta vielä vailla olevassa Ahlainten kirkossa vieraili 397 kävijää.

Viime vuoden vastaavia lukuja ei ole saatavilla.

Kirkkopuiston vesijohto uusittiin

Keski-Porin kirkon pihan tontti-vesijohto on jouduttu uusimaan kesäkuun lopulla ilmenneen vuodon vuoksi. Vuoto ilmeni pihassa reiluna vesisuihkuna.

Uusimistyö tehtiin jazzien jälkeen. Hintaa vaihdokselle tuli noin 5 000 euroa.

Kiinteistöpäällikkö **Arto Huhtasen** mukaan vaihtoon joutui 1970-luvulta peräisin oleva teräspankki, joka korvattiin muoviputkella. Kaikki uusittavat putket vaihdetaan seurakuntayhtymässä muoviputkiin.

Jääkiekkoteema yhdisti SLEY:n puhujia

Porin Isossamäessä 28.-30. kesäkuuta pidetyt vuotuiset Suomen luterilaisen evankeliumiyhdistyksen SLEY:n valtakunnalliset evankeliumijuhlat keräsivät päätoimikunnan puheenjohtajan, Teljän kappalaisen **Jarkko Willmanin** mukaan paikan päälle 10 000 kävijää.

Etukäteistavoite oli ollut 15 000 henkeä.

Juhlapaikaksi valittu Isomäki yhdisti hänen mukaansa puhujia sillä tavalla, että hyvin monet viittasivat ilman yhteistä sopimusta jääkiekkoteemaan sopivalla tavalla.

Armoton uskonto

Kosmologian eli maailmankaikkeuden professori Kari Enqvist, tunnettu tieteen popularisoija, esiintyy paljon mediassa.

Professori totesi Kodin Kuvalehdessä, että ”uskonto ei vastaa yhteenkään ihmiskunnan suurista kysymyksistä, eikä Jumala kiinnosta minua lainkaan”. Lehti tosin huomautti, että Enqvist arvostelee ärhäkästi kirkon ja uskovien toimia ja on kirjoittanut aiheesta kaksi kirjaa. Hänen uskonsa on alkuräjähdyks.

”Uskonto on armoton”, eikä ole yhtään vainoa tai tuhoa taikka vastaavaa, johon nykyaikainen tiede on syylistynyt. (Miten olisivat esimerkiksi kemialliset, biologiset ja ydinaseet?)

Historian dosentti Teemu Keskisarja antoi armottomuudelle Ylen Horisontissa toisen osoitteen: ”Ateismi on totalitaarinen, armoton uskonto, josta tyystin puuttuu armon käsite. Vähemmästäkin vintti pimenee.” Mielenterveysongelmat ovat lisääntyneet ”tässä sieluttomassa maailmassa”.

Luterilainen kirkkomme on ajettu taitavasti jonkinlaiseen kriisiin lähinnä yhdellä asialla, samaa sukupuolta olevien vihkimiskäytännöllä. Siinä kirkko on ”välitilassa”, piispa Teemu Laajasalo kuvaili kesällä.

Lisäksi tuli vielä Priden rahallinen tukeminen. Naispappeuskin yhä jossakin hiertää.

Enqvist arveli Ylen Kulttuuriykköissä, että kun liberaalit ovat lähteneet, ”kristillisyyttä jää jonkun ydinjoukon, vähän niin kuin sellaisen SS:n harteille”. Tämä mauton möläys palkittiin Ylen studiossa kannustavalla naurulla.

Mutta Enqvist jatkoi: ”Kävipä kirkon miten tahansa, ihmisen uskonnollisuus ei katoa. Tunteet ja henkiset tarpeet ovat osa ihmisyyttä.”

Keskisarja puolestaan laski, että jos kirkkoon jää miljoonakin jäsentä, se on iso kansanliike.

Hänestä kirkosta eroamisen ”syyt”, kuten avioliittokanta, seksuaalirikokset ja virkariita, ovat höllynpölyä. Sadattuhannet eroaisivat valtiosta, jos se kävisi yhdellä näppäimistön painalluksella.

Totalitaariset uskonnot, ateismi ja islam, voittavat lyhyellä aikavälillä. ”Mutta ehkä jossakin vaiheessa vuosisata ateismia ja islamia kypsyttää suomalaiset, ja sitten taas Jumalan sana kelpaa.”

”Venäjällä kirkko on korkeassa kurssissa, sillä ihmisten muistissa on vielä elämä uskonnottomassa, jumalattomassa yhteiskunnassa.”

Keskisarja tiivistä: ”Uskontokielteisyys ja hampaattoman luterilaisuuden kimppuun hyökkääminen on kaikkein latteinta, tylsintä ja uuvuttavinta valtavirtaa.”

Mutta tämä ”tylsä valtavirta” näyttää kuluttavan kirkkomme peruskalliota ja avaavan halkeamaa sen keskelle.

ERKKI TEIKARI

erkki.teikari@dnainternet.net

Kirjoittaja on dosentti.

Hautausjärjestelyt muutoksessa

Tulevan syksyn aikana otetaan käyttöön järjeistetty ja yksinkertaistettu hautauspolku.

TIINA MIETTINEN

Porin ev.lut. seurakuntayhtymän siunaustilaisuuksien järjestelykäytännöt otettiin viime syksynä tarkastelun alle. Yhtymän ylipuutarhuri **Sari Salow** kertoo, että asian tiimoilta käytiin keskustelua muun muassa sen suhteen, miten omaisen menettänyt asiakasta palveltaisiin kokonaisvaltaisemmin yhdestä paikasta.

Hautausjärjestelyiden askelmerkeistä koottua hautauspolkua on nyt yksinkertaistettu ja järjeistetty. Vuoden mittaisessa suunnittelutyössä ovat toimineet yhdessä yhtymän seurakuntasihteerit, hautauspalveluiden sihteerit ja kirkkoherrat.

EROON PÄÄLLEKKÄISYYKSISTÄ

Uusi hautauspolku otetaan käyttöön lokakuun alusta alkaen. Aikaisemman monessa toimipisteessä asiointin sijasta asiakas voi jatkossa hoitaa siunausjärjestelyihin liittyvät varaukset ja asiat keskitetysti seurakuntayhtymän hautauspalveluiden toimistolla, joka sijaitsee Käppärän hautausmaalla, Kellarikuja 2:ssa.

Siunauksiin, muistotilaisuuksiin ja hautojen hoitoon liittyvät palvelut voi hoitaa joko käymällä paikan päällä tai soittamalla.

Muut hautajaisjärjestelyihin liittyvät asiat, kuten kuljetukset ja arkku hankitaan edelleen asiakkaan valitseman hautausseuran kautta. Samoin pitopalvelu tulee tilata joko samaiselta hautausseuralta tai yksittäiseltä yrittäjältä.

Perunkirjoitusasioihin liittyvät virkatodistustilaukset hoituvat sen si-

jaan seurakuntayhtymän keskusrekisterissä Hallituskadulla.

–Kimmoke kehitystyölle lähti siitä, että asiakkaille kuuluvaa työmäärää haluttiin helpottaa. Muutos on myös työntekijöiden eduksi, sillä aikaisemmin muutamia työvaiheita jouduttiin tekemään useaan kertaan, Salow valaisee.

LOMAKE TYÖKALUNA

Muutostyön seurauksena hautausseuran lomake on myös uusittu. Lomakkeen avulla voi jatkossa valita, valtuuttaako hautauspalveluiden toimiston siunaustilaisuuden järjestämiseen. Tällöin hautauspalveluiden toimisto voi olla esimerkiksi yhteydessä hautausseuran toimistoon asiakkaan puolesta.

Lomakkeelle on listattu ennalta sovitut siunauspaikat, josta tilaisuutta suunnittelevan on helppo valita haluamansa kappeli tai kirkko.

– Toisinaan vainaja voi tulla jostain eri paikkakunnalta. Näissä tilanteissa seurakunnissa on omat sovitut siunausvuorot, Salow kertoo.

Mikäli menehtynyt ei ole kuulunut kirkkoon ja omaiset toivovat siunaustilaisuuden järjestämistä, on heidän otava ensin yhteydessä vainajan asuinalueen seurakunnan pappiin. Mikäli esteitä ei ole, voi siunaustilaisuutta lähteä järjestämään lomakkeen avulla.

KIELTOJA HARVOIN

Hautausseuran lomakkeen omien voi antaa suostumuksensa vainajan nimen luvkemiseen. Käytännössä se tarkoittaa sitä, että menehtyneen nimi luetaan kir-

Kirkkopuistossa Soi hakee yhä nimekkäämpiä artisteja

MATTI KUHN

SuomiAreenan ja jazzien yhteydessä Keski-Porin kirkkopuistossa pidetyn Kirkkopuistossa Soi -tapahtuman kävijämäärä nousi selvästi viime vuodesta.

Kävijöitä oli tänä vuonna 7 700, kun luku vuosi sitten oli 5 350. Kaksi vuotta sitten kävijöitä oli 4 500.

–Olemme yrittäneet analysoida sitä, mistä nousu johtuu, mutta emme ole löytäneet siihen yksiselitteistä syytä. Toki sää oli hyvä, mutta toisaalta tapahtuma lyheni aloituspäivän eli keskiviikon osalta hieman, kertoo ohjelmatoimikunnan puheenjohtaja **Hanna Lindberg**.

Hänen mukaansa tapahtuman teki jät suuntautui tällä kertaa tehokkaammin ulospäin jakamalla ihmisille kutsuja kaduilla. Myös **Jipun** ja **Ida Eliinan** kaltaisilla nuorilla artisteilla oli hyvä huomioarvo, jolla he vetivät hyvin väkeä paikalle.

Vapaaehtoisia oli talkoissa mukana 200, joista kahvituksessa 80.

Lindberg ennako, että tämänkertaisen menestyksen ansiosta ensi vuoden tapahtumaa suunniteltaessa voidaan ajatella entistä isommin eritoten nimekkäiden artistien kutsumista silmällä pitäen.

TOIMISTO

FAKTA

Uusittu hautaussopimuslomake

- Uusittu hautauspolku otetaan käyttöön 1. lokakuuta alkaen.
- Lomakkeella omainen voi valtuuttaa hautauspalveluiden toimiston osallistumaan siunaustilaisuuden järjestelyihin.
- Lomakkeeseen on listattu seurakuntayhtymän tilat, joihin siunaustilaisuuden voi varata.
- Sopimuksessa omainen voi antaa luvan vainajan nimen lukemiseen kirkossa ja julkaisemiseen lehdessä. Mikäli omaisia ei ole, tehtävä jää sosiaalihoitajalle.
- Mikäli vainaja ei kuulunut kirkkoon, on omaisten otettava yhteyttä vainajan asuinalueen seurakunnan pappiin. Mikäli pappi ei näe estettä siunaukselle, voidaan hautaustoimia jatkaa samoin kuin kirkkoon kuuluneen vainajan kanssa.
- Täytetty lomake toimii sopimuksena, joten se on allekirjoitettava.

Hautauspalveluiden toimisto sijaitsee Käppärän hautausmaalla. Ylipuutarhuri Sari Salow on yhdessä kollegoidensa kanssa avustamassa ja ohjaamassa asiakkaita kaikissa hautaustoimiin liittyvissä asioissa.

kossa, pääsääntöisesti sunnuntaina jumalanpalveluksessa siunaustilaisuuden jälkeisellä viikolla.

Lisäksi nimi julkaistaan luvan mukaisesti paikallisissa sanomalehdissä siunaustilaisuuden jälkeen. Tällä hetkellä vainajien nimitietoja toimitetaan *Satakunnan Kansalle* ja *Satakunnan Viikolle*. Noormarkun ja Meri-Porin seurakunnista nimitiedot julkaistaan myös *Luoteisväylässä*.

– Aika harvoin on tilanteita, joissa

omaiset kieltäisivät vainajan nimen lukemisen kirkossa tai julkaisemisen lehdessä, Salow sanoo.

TOIVEESTA ILMOITETTAVA

Toisinaan omaisten toiveena voi olla, että vainajan nimi luetaan myös tämän aikaisemmassa kotiseurakunnassa, josta hän on esimerkiksi muuttanut pois, mutta jossa muut sukulaiset yhä asuvat. Tällainen toiminta on mahdollista, mutta omaisten on saatava

tettava asia tiedoksi siihen seurakuntaan, missä se halutaan luettavaksi.

– Seurakunnat eivät välitä toisilleen nimitietoja automaattisesti, vaan omaisen on esitettävä siitä toive asiainnoin yhteydessä, Salow muistuttaa.

Lisäksi pyhäinpäivänä luetaan kaikkien vuoden aikana menehtyneiden seurakunnan jäsenten nimet, mikäli nimenlukuun on lupa.

Aika harvoin on tilanteita, joissa omaiset kieltäisivät vainajan nimen lukemisen kirkossa tai julkaisemisen lehdessä.

Kirkko tähtää myös ensi vuoden SuomiAreenalle

MATTI KUHNA

Evankelis-luterilainen kirkko hakee järjestäjäksi myös ensi vuonna pidettävälle SuomiAreenalle. Kirkollista SuomiAreenaa tällä kertaa järjestämässä olleen koordinaatiotyöryhmän sisällä vallitsee asiasta suuri yksimielisyys, jota on vahvistanut tämän kesän Areena-viikon aikana saatu palaute omasta ohjelmasta.

Hakemuskavakkeen kirkon puolesta täyttänyt koordinaatiotyöryhmän jäsen, Porin ev.lut. seurakuntayhtymän diakonias sihteeri **Ulla Kallio** kertoo, että lomakkeessa tiedustellaan muun muassa oman ohjelman sisältöä ja mahdollisia yhteistyökumppaneita.

Pääsy ensi vuoden SuomiAreenan järjestäjäksi saa ratkaisunsa syksyn

aikana, jotta tulevan suunnittelulle jäisi kylliksi aikaa.

Kirkollista SuomiAreenaa järjestävässä koordinaatiotyöryhmässä on edustus Porin ev.lut. seurakuntayhtymästä, Turun arkkihiippakunnasta ja Kirkon viestinnästä.

Tämän kesän kirkollisen SuomiAreenan kävijämäärissä tapahtui pääosin nousua vuodentakaiseen nähden. Piispan iltahetket keräsivät tänä vuonna 760 kävijää, mikä on 40 enemmän kuin vuosi sitten.

Erilaisessa minglessä Keski-Porin kirkossa oli nyt osallistujia 200, kun vuosi sitten heitä oli 130.

Piispan torikahveilla kävi peräti 1 530 ihmistä. Luku ei ole vertailukelpoinen vuodentakaiseen 392:een,

koska tuolloin Piispan torikahveja oli vain kahdet.

Kirkon ylimmästä johdosta tämänkertaisella SuomiAreenalla olivat mukana arkkipiispa **Tapio Luoma**, piispat **Matti Repo**, **Teemu Laajasalo** ja **Simo Peura** sekä Kirkkohallituksen kansliapäällikkö **Pekka Huokuna**.

Piispan iltahetkestä suosituin oli torstaina 18. heinäkuuta, kun Helsingin piispa Teemu Laajasalo haastatteli visionäärejä Maria Ritala ja Peter Vesterbacka siitä, miksi onnistumisen toivo on tärkeämpää kuin epäonnistumisen pelko.

Piispa Matti Repo keskustelemassa SuomiAreenan aloituspäivänä kirkon teltalla Meri-Porin vs. seurakuntapastorin Pertti ”Pakeri” Hannuksen kanssa.

”Elämme jälkimaallistuneessa maailmassa”

Tampereen piispan Matti Revon mukaan yksipappisista seurakunnista tulisi säästöjen nimissä luopua.

MATTI KUHNA

SuomiAreenalla Piispan torikahveilla heinäkuussa kansalaisten murheita ensimmäisenä päivänä kuunnellut Tampereen piispa **Matti Repo** huomasi, että muutama heistä on huolissaan kirkon tulevaisuudesta menossa olevan avioliittokeskustelun takia.

–Monet olivat huolestuneita siitä näkökulmasta, että mitäs tässä nyt oikein kirkolle tapahtuukaan ja miten kirkossa keitetään näin repivää keskustelua,

hän kertoo.

Piispa ymmärtää huolen. Maailmalla on kirkkoja, jotka ovat hajonneet tämän kysymyksen takia siten, että niistä irtoaa seurakuntalaisia ja seurakuntia.

–Sen seurauksena syntyy uusia jakolinjoja, joissa kohotetaan suorastaan evankeliumin ytimeksi asioita, jotka siten erottavat meitä. Vastaukseni on, että meidän pitää kuunnella ja rakastaa toinen toisiamme ja yhdessä etsiä ruokien tietä eteenpäin.

HAASTEITA RIITTÄÄ

Samalla Revon mielestä kirkon pitää käyttää apuna niitä työkaluja, jotka sille on annettu eli uskon perusteita eli mitä *Pyhä Raamattu* ja mitä kirkon tunnustus merkitsevät.

–Muuttuvassa maailmassa me ymmärrämme joitain asioita aina paremmin ja sovitamme sitten näkemyksiämme sen mukaan. Helppoja nämä asiat eivät toki ole. Helppoja vastauksia on tarjolla niillä, jotka lähestyvät tätä kysymystä yksin-

omaan oikeaoppisesti eli periaatteisiinsa sitoutuen, kummalta puolelta tahansa.

Repo ei haluaisi alleviivata sitä, että ensi talvena avioliittokeskustelu on varmasti agendalla kirkossa, mutta silti hänen täytyy myöntää, että näin kuitenkin on.

–Samalla kuitenkin esillä on kysymys siitä, mitä on olla Kristuksen kirkko maailmassa ja hänen antamansa toivon välittäjä ja samalla osallinen Jumalan valtakunnasta.

UUSIA TOIMINTAMALLEJA

Suuri määrä pienten seurakuntien talouksia on miinuksella. Piispan mielestä tilanteessa ei oikein ole muuta tehtävissä kuin säästöjen etsiminen. On katsottava läpi, mitä virkoja, toimitiloja ja hallintorakenteita oikeasti tarvitaan.

–On myös mietittävä muita malleja, kuten yhdistymisiä naapureiden kanssa. Näissä yhdistymisissäkin voi olla monia malleja. Esimerkiksi meillä Tampereen hiippakunnassa ei enää juurikaan ole yksipappisia seurakuntia, ja sama on tilanne myös arkkihiippakunnassa. Yksipappiset seurakunnat voisivat siis yhä jatkaa läheisyysperiaatetta noudattaen toiminnallisina yksikköinä, mutta ilman nykyisenkaltaista hallintoapparaattia.

Piispan mukaan Suomessa on paljon seutuja, joissa seurakunnat pelkää-

vät liitoksia ajateltaessa, että ”meidän omaisuus ja meidän metsät menevät noiden hyväksi eli ei liitytä, mutta ne voisivat tulla kantamaan meidän taakkojamme, kun me tarvitsemme apua muilta.”

–Ne siis haluavat ottaa muilta apua vastaan, mutta samalla varjellaan mustasukkaisesti, ettei oma omaisuus vain hyödyttäisi toisia. Sillä mitalla, millä te mittaatte toisille, sillä myös mitataan teille. Solidaarisuuden periaatteen pitää lähteä vastavuoroisuudesta eivätkä siis meidän metsät ole vain meitä varten, Repo selventää.

REAGOINTIA ETUKENOSSA

Hän ennakoi, että pitkällä aikavälillä kirkon jäsenmäärä laskee niin paljon, että jotain on joka tapauksessa tehtävä. Sama koskee kuntia. On myös reagoitava ajoissa, sillä velkaisten kuntien ja seurakuntien liitoskandidaatit vain vähenevät.

Säästöjen ohella kirkon täytyy olla yhä vankemmin mukana kansalaisyhteiskunnassa vapaaehtoistoiminnan sektorilla.

–Tämä tarkoittaa sitä, että kirkko on seurakuntalaisten areena, ei omien työntekijöiden armeija. Maaillmallakin Kristuksen kirkko toimii niiden varassa, jotka antavat aikansa ja rakkautensa sen eteen.

VAIHTOEHTOISIA KANAVIA

Aiemmin Repo on todennut julkisesti, että isojen kasvukeskusten nuoret aikuiset on saatava kiinnostumaan kirkosta, sillä se on kirkon tulevaisuuden kannalta yksi avainkysymys.

–Työkenttä on valtava, koska juuri tuo ryhmä on kirkon suhteen se kaikkein kriittisin väestönosa. Toisaalta esimerkiksi opiskelijamaailmassa on ryhmiä, joiden keskuudessa on löydetty uusia toimintamuotoja.

Erityisesti Euroopassa on myös monessa maallistumisen aalto, jonka seurauksena yhteiskunnat ovat muuttumassa moniuskontoisiksi.

–Emme elä enää vain jälkikristillisessä, vaan myös jälkimaallistuneessa maailmassa. Valtio ei enää ole uskonnollinen, mutta ei myöskään uskontovastainen, vaan suojelee, ei vain yhtä, vaan useita uskontoja. Se voi olla myös maallistuvan ja moniuskontoistuvan Euroopan tulevaisuudenkuva.

Revon mukaan ihmiset eivät suinkaan ole muuttuneet uskonnottomiksi, vaan uskonnollinen etsintä vain kanavoituu monipuolisemmin kuin aiemmin esimerkiksi muinaisuskontojen pariin.

FAKTA

Matti Repo

- Syntynyt Mikkeliissä 1959.
- Vihittiin papiksi 1985, Tampereen Messukylän seurakunnan pastori 1985–2002.
- Teologian lisensiaatti 1992, teologian tohtori 1997.
- Kirkkohallituksen ulkoasiainosaston teologisten asiain sihteerinä 2002–2008.
- Tampereen hiippakunnan piispa 2008–.
- Avioliitossa, neljä lasta.

SUOJATIE

AJATUKSIA VIIKON RAAMATUNTEKSTISTÄ

TIINA MIETTINEN

”Minä menin savenvalajan työpajaan, jossa hän parhaillaan työskenteli pyöränsä ääressä. Jos valmistumassa oleva astia meni pilalle hänen käsissään, hän muotoili samasta savesta uuden, sellaisen kuin halusi.

Silloin minulle tuli tämä Herran sana:

’Enkö minä, Herra, voi tehdä sinulle, Israelin kansa, samalla tavalla kuin tämä savenvalaja savelleen? Katso, niin kuin savi on valajan kädessä, niin sinä, Israelin kansa, olet minun kädessäni.’”

(Jer. 18:3-6)

Taivaallisen savenvalajan käsissä

Jumala lähetti Jeremian katsomaan savenvalajan työtä tarkoituksenaan paljastaa hänelle jotain siitä, millä tavalla hän toimii. Mitä Jeremialle kirkastui tuolla pajassa?

Ainakin se, että meidän Jumalamme on Kaikkivaltias Luoja, jonka käsissä on jokaisen ihmisen ja koko maailman kohtalo – aivan niin kuin savi muovautuu ja joutuu alistumaan käsittelijänsä tahtoon.

Toisaalta Jumala paljasti olevansa anteeksiantava ja rakastava Isä, joka ei viskaa pieleen mennyttä savea pois, vaan sen kanssa yritetään yhä uudelleen ja uudelleen.

Savenvalajan käsissä jokainen saviruukku ja -kippo tehdään jotain käyttötarkoitusta varten. Jokainen esine valmistuu ja toteuttaa luojansa tarkoituksen vain ajan kanssa, ja savenvalajan on paneuduttava jokaiseen antaumuksella.

Näin on myös Jumala toiminut meidän kohdallamme. Sinä et ole liukuhihnatuote, vaan ainutlaatuinen. Jumala loi sinut tarkoituksella sel-laiseksi kuin olet, ja yhä edelleen hän sinua muovaa ja kasvattaa elämäsi ylä- ja alamäissä.

Elämän haastavissa hetkissä voi joskus olla vaikea muistaa tuota Jumalan tarkoituksenmukaisuutta. Kuitenkin opimme savenvalajan pajasta, että särkynyt tai epäonnistunut ihminen ei ole arvoton. Jumala ei käännä selkäänsä edes syntiä tehneelle.

Sen sijaan Jumala näkee mahdollisuuden nostaa sinut takaisin jaloillesi ja yrittää uudelleen. Niin kuin **Liisa Pukkilan** sanoittamassa ja **Jukka Salmisen** säveltämässä *Saviruukku*-laulussa kerrotaan: ”Tahdon kertoa särkyneille: ei siruja heitetä pois. Kallista halpa savikin mestarin kädessä ois.”

Savenvalajan pajasta loistaa toivon sanoma, jonka voi heijastaa myös maailman tilaan. Uutisia lukiessa on monessa suhteessa syytä olla huolissaan.

Kuitenkin voi ajatella, että ei ole sellaista tilannetta, jossa toivo olisi täysin menetetty. Maailma on Taivaallisen Isän hoidossa.

LAURI WESTERLUND
Teljän seurakuntapastori

MAAILMAA PARANTAMASSA

**Meriporilainen Jan Koivusilta ei usko, että ilmastonmuutos
radikalisoi nuorta polvea.**

TEKSTI MATTI KUHNA KUVA RAINO SALMIJÄRVI

Meriporilaisen **Jan Koivusillan** kesä on kulunut kii-reisissä merkeissä. Työlistalla on ollut vuoden ikäisen esikoispojan **Jamiel Hokmahin** hoitamista, polttopuiden tekoa, puutarhanhoitoa ja isovanhempien auttamista.

–Lapsi ottaa tietysti oman aikansa ja toki sen hänelle mielellään annankin.

Nimi Hokmah liittyy *Vanhaan testamenttiin* ja tarkoittaa elämän puuhun liittyen viisautta, luovuutta, itsetunte-musta ja vahvaa minäkuvaa.

–Hokmah on elämän puun ensimmäinen miespuolinen energia universumissa. Kun olen näinkin uskonnolli-nen ihminen, on kyseinen nimi merkit-sevä ja osaltamme hyvin harkittu, Koivusilta sanoo.

Hän on tutustunut Hokmahin ni-men problematiikkaan *Raamattua* tut-kiessaan.

–Kyseinen nimi tuli vastaan jo vuosia sitten, mutta jäi sitten unholaan. Uudel-leen se nousi pinnalle lapsemme synty-män yhteydessä. Elämän puussa on toki muitakin nimiä, mutta Hokmah tuntui silti jotenkin Jamielin toiselta nimeltä.

Jamiel on puolestaan Koivusillan puolison keksimä, ja myös hän itse pi-tää sitä kauniina nimenä.

–Nimen lopussa oleva el-liite viittaa Jumalan oikeaan käteen. Silti tarkoitus ei ole ollut valita lapselle liian raamatul-lisia nimiä.

VIISAUDEN KIRJA

Vaikka Koivusilta on jo pitkään lukenut *Raamattua* myös tutkimusmielessä, ei hän silti ole erityisemmin perehtynyt pyhän kirjan nimien problematiikkaan.

–*Raamatussa* riittäisi tutkittavaa vaikka minkä verran, sillä se on mo-nella tavalla kiinnostava ja monipuoli-nen kirja. Omalla kohdallani tarkoitus ei ole niinkään tutkia *Raamattua* varta vasten, vaan kuunnella Jumalan ääntä, jonka uskon tulevan sydämen kautta. Jokaisella on pyhästä kirjasta omat tul-kintansa ja itse pyrin selviämään tulkin-noista kuuntelemalla sydämen ääntä.

Raamattu on ollut Koivusillan elä-mässä läsnä jo lapsesta saakka, mutta enemmän se alkoi kiinnostaa häntä 10–15 vuotta sitten.

–Avasin kirjan kunnolla ja lueskelin

sitä iltaisin. Se kiinnostaa minua jatku-vasti yhä enemmän, ja siinä on muun muassa paljon viisautta ja ohjeita siitä, miten elää hyvää elämää. *Raamattu* on myös kirja, jonka koodia ihminen tus-kin kovin helposti pystyy purkamaan.

Mitä tulee *Raamatun* numero-logiaan, pitää Koivusilta numeroa 7 eri-tyisen merkityksellisenä ja kutsuukin sitä Jumalan luvuksi.

–Jollain tavalla se tuntuu oikealta.

RAVISTELUA TARVITAAN

Ilmastokeskustelu on saanut viime ai-koina uutta ilmaa siipiensä alle eikä vähiten maailmassa esiintyvien poik-keuksellisten sääilmiöiden takia. Nuorena ihmisenä Koivusilta pitää hyvänä sitä, että asiasta käydään keskustelua, koska sen kautta yleisiin asenteisiin voi-daan vaikuttaa.

–Meillä on kurja olla täällä, jos me hajotamme kaiken. Kyllä tämä Tellus on sellainen paratiisi, josta täytyisi pitää huolta. Ihmisellä on nykypäivänä pal-jon mahdollisuuksia vaikuttaa asioihin, kun meillä on samalla ennennäkemät-ömän paljon tietoa asioista. Lapset tu-lisi kasvattaa ymmärtämään ympäris-tön merkitys.

Myös Porin kaupungin ympäristövi-rastolla töissä olleen Koivusillan mieles-tä ylimmän tason poliittisilla päättäjil-lä on iso vastuu esimerkiksi siitä, miten teollisuuden päästöjä voidaan hillit-tä.

–Yhdysvaltain, Venäjän, Kiinan ja In-tian kaltaisiin suurten päästöjen mai-hin pitäisi kohdistaa lisää painetta sen suhteen, miten saada ne tehokkaammin mukaan ilmastotalkoisiin. On toki hy-vä, että pieni Suomi on näissä asioissa säntillinen ja toimii esimerkkinä toisil-le, mutta emme voi yksin tehdä aivan

nen tapahtuu, mutta toivottavasti ei liian myöhään. Tärkeintä on silti, että me kaikki ajattelisimme elämää eteen-päin tulevien sukupolvien näkökulmas-ta. Odottaisin ihmiseltä enemmän teko-ja sitä vasten, miten paljon älyä ja val-taa hänelle on annettu.

Hän itse ei suostuisi osallistumaan avohakkuihin eikä hiilen lapiointiin isossa teollisuuslaitoksessa.

NUORILLA ILMASTOAHDISTUSTA

Koivusilta itse ei niinkään kärsi ilmas-toahdistuksesta, mutta tietää omassa kaveripiirissään nuoria, jotka sitä po-tevat, toiset enemmän, toiset vähem-män. Seurakunnan nuorisotyöntekijä-nä hän on usein törmännyt ajatukseen siitä, että jotain pitäisi tehdä.

–On vakava asia, jos nuoriso on asian vuoksi ahdistunut. Toisaalta koko tätä ongelmakokonaisuutta pitäisi käsitel-lä jotenkin pehmeämmin. Nuoret myös luottavat siihen, että varttuneemmat polvet tekevät asioille jotain. Itse en usko, että ilmastonmuutos radikaliso-i nuoria.

Toisaalta hänellä on keskusteluun lohdullisempi näkökulma.

–Uskon, että kaikki asiat ovat Juma-lan käsissä ja että kaikki on kirjoitettu valmiiksi jo ennen kuin olemme synty-neet tänne. Me voimme tehdä asioita omasta vapaasta tahdostamme, mutta silti kaiken takana on jokin suurempi voima päättämässä asioista lopullisesti.

VANHUKSIIN SATSATTAVA

Nykymaailman arvot ovat Koivusillasta kovin itsekeskeisiä, ja esimerkiksi äly-puhelimet vievät aikaa toisista huoleh-timiselta.

–Olemme kuin hypnoosissa emme-

päivässä. Tätä auttamista on kestänyt jo kymmenen vuotta.

Hänestä on hyvin surullista, että mo-net vanhat ihmiset joutuvat jatkuvas-ti valitsemaan ruoan ja lääkkeiden vä-lillä. Se on kaltoinkohtelua yhteiskun-nan taholta ja sellaisesta ovat oikeat ar-vot kaukana.

–Vanhat ihmiset ovat kuitenkin olleet rakentamassa tätä yhteiskuntaa ja he ovat antaneet siihen oman panok-sensa, joten heille pitäisi taata turvalli-nen vanhuus eritoten toimeentulon sekä hoivan osalta. Oma asenteeni van-hoja ihmisiä kohtaan juontaa juurensa juuri kunnioituksesta heidän työtään kohtaan.

NUORIA KUUNNELTAVA

Kolmatta kauttaan Meri-Porin seura-kuntaneuvostossa istuvalle Koivusillal-le tärkeitä tavoitteita ovat vanhusten ja nuorten asioiden lisäksi kristinuskon ylläpitäminen ja seurakunnan toimin-nan tukeminen oikeiden painotusten mukaan.

–Itselleni on hirveän tärkeää voida olla tässä mukana, jotta tiedetään, mis-sä mennään ja että minulla on se pieni mahdollisuus vaikuttaa asioihin yksilö-nä parhaaksi katsomallani tavalla. Sa-malla saan paremman kokonaiskuvan omasta seurakunnastani.

Kuuluuko nuorten ääni nyt kyllik-si kirkossa? Koivusilta pitää kysymys-tä hyvin vaikeana.

–Toki se kuuluu ja nuorten ääni on myös hyvin vaikuttava, mutta voisi se ääni kuulua vieläkin paremmin. Nuoris-a on kuitenkin tulevaisuus ja he ovat samalla tulevia seurakuntalaisia. Aina-kin Meri-Porin seurakunnassa otetaan nuoriso hyvin huomioon.

Seurakunnan yökahvi-latoimintaan ja monenlai-seen auttamiseen osallis-tuvan Koivusillan mieles-tä nuoria on kuitenkin jat-kuvasti kuunneltava. Sa-malla varttuneiden kuun-telijoiden on tultava ulos omasta turtumisen kup-lastaan, jotta he näkisivät asiat uudessa valossa.

–Uskon toisaalta myös siihen, että enemmän sekä nuoria että varttuneita lähtisi toimintaan mukaan, jos he oi-keasti tietäisivät, mihin kaikkeen seura-kunta vaikuttaa. Seurakuntahan tekee

Jos me aina tingimme Raamatun sanasta kulloistenkin muutosten mukaan, ei kyseessä ole enää sama sana, joksi Herra on sen alun perin luonut.

kaikkea.

Koivusillan mukaan on mahdollis-ta, ettei ihmiskunta havahdu todellisiin muutoksiin ilman kovempia ravisteluja.

–Uskon, että tällainen havahtumi-

kä näe ympärillämme niitä kaikkein tar-keimpiä asioita.

Koivusilta hoitaa paljon myös van-husten asioita ja muun muassa huoleh-tii omista isovanhemmistaan 3-6 tuntia

aivan älyttömän paljon hyvää, mitä pitäisi tuoda enemmän julki.

VIHREÄ PERUSSUOMALAINEN

Toisaalta Koivusilta on havainnut, että asioiden pitää koskettaa ihmisiä ennen kuin niistä tulee heille omakohtaisia. Arvokkainta on silti se, jos tästä huolimatta on toiminnassa mukana.

Hän ei ole täysin tyytyväinen siihen volyymiin, millä nuoret olivat viime syksynä ehdolla seurakuntavaaleissa. Yksi este oli se, etteivät nuoret ole pystyneet hahmottamaan, miten vaikuttaa asioihin ja mikä on se kokonaisuus, missä asioista päätetään.

–Olen silti tyytyväinen, että heitä saatiin ehdolle näinkin paljon. On myös tarpeellista, että nuori pystyisi olemaan mukana päätöksenteossa edes vähän aikaa, vaikka edessä olisikin lähtö muualle opiskelemaan. Sekin on arvokasta ja sekin luo muistoja ja paljon positiivista ympärilleen. Jatkossa yritän edelleen saada nuoria ehdolle seurakuntavaaleihin.

Koivusillan mukaan politiikkaan tarvittaisiin sellaisia ihmisiä, joilla on suuren sydämen lisäksi halua vaikuttaa asioihin positiivisesti.

–En usko, että siellä on mukana vain läpeensä pahoja ihmisiä tai niitä, jotka vain junailevat etuja itselleen, vaikka toki niitäkin mahtuu mukaan.

Omat poliittiset arvonsa Koivusilta toteaa yhdistelmäksi vihreiden ja perussuomalaisten arvoja. Hän pitää vihreiden ihmisläheisyydestä, mutta pitää heitä toisaalta hieman sinisilmäisinä, jota taas perussuomalaiset eivät ole.

–Kun nuo saisi sekoitettua samaan kattilaan, tulisi siitä hyvä liemi. Kummassakin on ääripäitä, jotka tasapainotuisivat yhdessä.

VAPAITA VALINTOJA

Kirkon ei Koivusillasta mielestä pidä sopeutua muutoksiin Jumalan sanan kustannuksella. *Raamattu* on Jumalan sanaa ja kirkon tukipilari ja seurakunnan laki.

–Kirkon ei tässä mielessä tule nyky-

aikaistua, koska kaikki tarpeellinen on kuitenkin jo ilmoitettu *Raamatussa*, jotta kirkko voi toimia Jumalan sanan lähettinä. Jos me aina tingimme sanasta kulloistenkin muutosten mukaan, ei kyseessä ole enää sama sana, joksi Herra on sen luonut. Kaikki asiat pitäisi peilata sanan kautta.

Globaalissa mielessä ajat ovat kuitenkin Koivusillan mukaan nyt aika sekavat. Hyvä ja paha punnitsevat meitä jatkuvasti ja vapaa tahto on se, jonka kautta itse kukin sitten tekee valintansa.

–Toisaalta pahasta on se hyöty, että ihminen tajuaa tehneensä väärin ja voi sitten parantaa tapansa. Jumala antaa anteeksi, jos ihminen katuu.

–Ei se ole todellista vapautta, jos ihminen sanoutuu irti kaikista arvoista paitsi oman yksilöllisyyden vaalimisesta ja itsensä toteuttamisesta, Jan Koivusilta puntaroi.

Miten parannan maailmaa?

1.

Välitä ihmisistä ympärilläsi, mutta terveellä tavalla myös itsestäsi.

2.

Ota luonto takaisin haltuusi ja nauti siitä.

3.

Käytä omissa valinnoissasi tervettä maalaisjärkeä.

4.

Maanläheisyys auttaa pääsemään lähelle itseä ja muiden ajatusmaailmaa.

5.

Pyri pois ahneudesta.

Ilmoitusmyynti

Pirjo Teva

040 680 4057

pirjo.teva@kotimaa.fi

KOTIMAA**KAIKKEA KIVAA KOTIIN
KEITTIÖTUNING****WWW.KEITTIOTUNING.FI**
Rantasen
HAUTAUSTOIMISTO
Ihmisläheistä
hautauspalvelua
jo 100 vuottaItäpuisto 12 Pori p. 02 6332 707
www.rantasenhautausuimisto.fi**Asiantuntevaa hautausalan palvelua vuodesta 1966
Hautausuimisto Anja Viitala Oy**

Uusikoivistontie 40

28130 Pori

(02) 635 1160

24h päivystys 050 569 3653

www.hautausuimistosi.fi

Diakonialaitoksen Hautauspalvelut

Pori, Eteläpuisto 10

(02) 632 7011

Ulvila, Lauttaranta 5

(02) 538 9090

Kartanon Kukka, Härmäntie 2, Pori

(02) 646 9001

Luvian Kukka

(02) 558 1364

Kukkakauppa Meriheinä, Merikarvia

044 373 6046

WWW.PDL.FI**SATAKUNNAN
HAUTAUSTOIMISTO**

Satakunnan Hautausuimisto Oy

Eteläpuisto 19, Pori

Toimisto puh. 02 6415 131

24h Päivystys puh. 045 1334 840

www.satakunnanhautausuimisto.com

*Surun hetkellä omaisten apuna.*HAUTAUS-
PAKETIT alk.
495€SOITA MEILLE
040 173 9866www.pirtinhautauspalvelu.fi
Piimäpirtinkuja 5-7, Pori**PIRTIN**
HAUTAUSPALVELU**RUSKAMATKA
KUUSAMOON****16.-20.9. 550 €/ 2 hlön huoneissa.**Irtiotto arjesta – kehon ja mielen hellimistä patikoiden ja kylpylässä, kuntoilua, ohjelmallisia iltahetkiä, oppaina psykoterapeutti Seija ja pastori Sakari Leppänen.
Bussireitti: Pori-Vaasa-Oulu-Kuusamo.
Majoitus Tropiikki-kylpylä.
Ilm. heti satakunnankl@sekl.fi, 02 633 3468, Leppänen p. 0400 729 383.

TIINA MIETTINEN

Kesän vaaperokahvilassa lapset ja vanhemmat ovat päässeet tapaamaan ystäviään. Kuvassa vasemmalta alkaen Roosa Saravuoma, 2,5 v., Jooa Saravuoma, 1 v., sekä Aku Kekki, 1 v. Taustalla on muita kahvilaan tulleita äitejä lapsineen.

Vaaperotoimintaa vapaaehtoisten toimesta

Porin ev.lut. seurakuntayhtymän seurakunnissa on vilkasta lapsi- ja perhetoimintaa – paitsi kesäaikaan. Jopa kolmen ja puolen kuukauden tauko harmittaa monia perheitä.

TIINA MIETTINEN

Ajatus kesän tauosta sai porilaiset ystävykset, teologian maisteri **Riika-Liina Saravuoman** ja kirkon nuorisotyönohjaaja **Jenna Johanssonin** ryhtymään toimiin.

He perustivat kesäksi vaaperokahvilan Mikonkatu 8:n tiloihin. Kahvilan toiminnan ja ohjelman suunnittelu kuului heidän tehtäviinsä.

– Alusta asti oli selvää, ettei tästä ole tarkoitus tehdä itselle liian kuormittavaa, olemme kuitenkin molemmat yhä äitiyslomalla, Saravuoma kertoo. Kahvila perustettiin tarpeeseen ja kesällä siellä kävikin paljon pienokaisia vanhempineen. Tapaamisissa nähtiin viikoittain uusia kasvoja.

Naiset toivovat, että kahvilassa käyneet perheet innostuisivat osallistumaan myös syksyn toimintoihin.

INNOKKAITA TEKIJÖITÄ

Molemmat ovat yhtä mieltä siitä, että toiminta oli enemmän palkitsevaa kuin työllistävää. He kannustavatkin kaikkia innokkaita vapaaehtoisia ryhtymään tuumasta toimeen.

Vapaaehtoisten merkitys on ollut koko ajan noususuuntaista.

Jenna Johansson

– Meillä oli tässä apuna hyvä väylä, sillä puolisoimme ovat Keski-Porin seurakunnalla töissä. Uskomme, että ihminen, jolla riittää intoa tehdä jotain itse, saa seurakunnalta tarvitsevansa tuen toiminnan järjestämiseksi, kaksikko pohtii.

Johansson kertoo, että vapaaehtoisten työpanos on ar-

vokasta jokaiselle seurakunnalle. Monen toiminnan perustana on, että niissä toimii mukana vapaaehtoisia.

– Vapaaehtoisten merkitys on ollut koko ajan noususuuntaista. Kesän vaaperokahvila ei olisi järjestetty, ellei me me olisi lähteneet sitä tekemään.

SYKSYN SUUNNITELMIA

Vaaperokahvilan päättyttyä syksyllä samoissa tiloissa alkaa vaaperokirkkomuskari. Alle kaksivuotiaille ja heidän vanhemmilleen suunniteltu muskari sisältää musiikkia, laulua, leikkiä ja rukoushetkiä. Toimintaan on pyydetty mukaan myös seurakuntayhtymän lastenohjaajia.

– Lastenohjaajalta saamme varmasti oman panostuksen syksyn muskariin. Vielä emme tiedä, kuka on lähdössä mukaan, mutta odotamme alkavaa muskaria innolla, Saravuoma hymyilee.

Syksyn vaaperokirkkomuskari käynnistyy ti 10.9. klo 10 Mikonkatu 8:ssa. Vaikka kyseessä on Keski-Porin seurakunnan järjestämä toiminta, voi mukaan tulla mistä tahansa seurakunnasta. Ilmoittautuminen alkaa 25.8., tarkemmat tiedot löytyvät yhtymän nettisivuilta.

KESKI-PORI

Facebook, Instagram ja Twitter: Keski-Porin seurakunta #keskipori #mukirkkosomes
Papit: Hietanen Heimo p. 0400 309 805, Hyttinen-Koponen Henrika p. 0400 309 804, Järvinen Minna p. 0400 309 832, Sippola Anne p. 0400 309 830, Kärmeranta Hanna p. 0400 309 826, Saravuoma Sami p. 0400 309 833, Johansson Jani p. 0400 309 829.

Keski-Porin kirkko

Messu su ja pyhäpäivisin klo 10, ellei toisin mainita: su 25.8. Johansson, Pasi Virta, Romppanen, kirkkokahvi Juutalaistyölle. — Su 1.9. Keski-Porin srkn yhteinen syyskauden aloitus, paljon erilaista toimintaa, Porin Poikakuoro, joht. Vuokko Järvenpää, Romppanen. Saarna TT, hiippakuntadekaani Kai Peltonen. — Su 8.9. Herättäjäyhdistyksen kirkkopyhä, Sippola, Kärmeranta. kolehti Pohjois-Suomen tunturikappeli ja maamme tiekirkkotoiminnan tukemiseen, kirkkokahvit. — Su 15.9. Järvinen, Hyttinen-Koponen, Romppanen, kirkolliseen työhön suomalaisten parissa ulkomailla ja kansainväliseen diakoniaan Suomen satamissa Suomen Merimieskirkon kautta.

Yökonsertti to 29.8. 21 Pori Sinfonietta.
Tuomasmessu su 1.9. 18, Kärmeranta, Saravuoma, Tuomaskuoro ja muusikot, Sotilas-kotisarot.

Aamuehtoollinen ke 4.9. 8.
Sanan ja rukouksen ilta ti 18.30, 3.9. Juha ja Tiina Hakonen, Porin Seniorilaulajat, 17.9. Porin kristillisen koulun ilta.

Keski-Porin kirkkotupa

Miesten Raamattupiiri (4.krs) parilliset ma 18, 2.9., 16.9., 30.9., Timo Tamminen p. 040 505 0598, Matti Bergius p. 02 646 0892.
Kesäraamattupiiri ke 13, viim. krt. 28.8., tied. H. Kärmeranta.
Rukouspiiri to 8–9.30 Gideonit.

Ruosniemen kirkko

Messu su klo 12: su 1.9. klo 10 Keski-Porin kirkossa, Keski-Porin srkn yhteinen syyskauden aloitus. — Su 8.9. Sippola. — Su 15.9. Järvinen.
Ruosniemen Raamattupiiri parittomat ti 18, Kärmeranta, Pirkko Heikkilä, alk. 10.9.-3.12. huom. 8.10. ei piiriä vaan hiljaisuuden messu.
Hopeakerho parittomat ti 12–14, 10.9., 24.9., 8.10., 22.10., 5.11., 19.11., 3.12.
Tarinatupa 1krt/kk to 12–14, 19.9., 17.10., 14.11., 12.12. yht. päätös hopeakerholaisen kanssa.
Anna ja Arvo -vapaaehtoiset työnohjaukselliset tapaamiset to 12–14, 5.9., 10.10. ja 21.11. tied. Virtalaine p. 0400 309 821.
Ruosniemen kirkon tilat (Ruosniementie 162) voi vuokrata srkn perhejuhliin. Kaste-juhlia varten maksuttomat. Srk-toimisto p. 044 730 9636.

Seurakuntakeskus

Lähetyspiiri ma 18 Sippola, alk. 2.9.
Seurakuntakeskuksen torstaipiiri to klo 10, alk. 5.9. 1.krs Sali, Johanneksen evankeliumin tutkiminen jatkuu, Kärmeranta.
Virsi ja sana iltapäivä parittomat ti 14.30 (1. krs), Irma Kiviniemi ja Marketta Lehto, 27.8., 10.9., 24.9.
Raamattupiiri to 10, alk. 5.9., viim. krt. 12.12. Kärmeranta,
40+ Raamattupiiri (4.krs) parilliset su 16, alk. 8.9. Esa Bärlund, p. 050 365 4111.
Kylväjä-piiri la 28.9. 15, Marketta Lehto, Pirkko Heikkilä
Yksin eläjät ilta ke 18.9. 17.30 Mieli maassa? Miten tukea mielen hyvinvointia? Sairaala-sielunhoidon pastori Maria Ollila, kahvit, tied. Kärmeranta.
Katulähetystilaisuus pe 18, B-rappu, 2.krs, alk. 13.9. kahvit ja sana.
Lähetysseurat 1 krt/kk ke 18, 4.kerros: 25.8. messu Länsi-Porin kirkolla klo 10, sitten lähetystilaisuus, Kansanlähetyksen lähetti Sanna Suutari, 18.9. SLEY, Helkkula, 9.10 Kylväjä, Jarmo Mäki-Mikola.

Pormestarinluodon seurakuntakoti

Messu su 8.9.12, Kärmeranta, kirkkokahvi.
Alueen vapaaehtoistyöntekijöiden tapaaminen to 5.9. 17
Sitä virttä en unohda -lauluhetki to 12.9. 18 lauletaan Aulis Haaviston johdolla.
Virikepiiri ti klo 12-14 alk. 10.9., tervetuloa viihtymään kahvikupin äärelle.

JATKUU SEURAAVALLA SIVULLA ▶

Päihdesururyhmä mahdollistaa kielteisten tunteiden käsittelyn

MATTI KUHNA

Päihteisiin kuolleen läheinen ei todennäköisesti tunne oloaan luontevaksi perinteisessä sururyhmässä, toteavat Keski-Porin vs. kappalainen, psykoterapeutti **Anne Sippola** ja diakoniatyöntekijä **Teija Eloranta**.

–Kun muut ryhmäläiset kaipaavat edesmennyt läheistään, päihteisiin kuolleen omaisella on todennäköisesti työstettävänä myös voimakkaita kielteisiä tunteita. Siksi onkin järkevää, että päihteisiin kuolleiden läheisillä olisi oma sururyhmänsä, Eloranta sanoo.

Keski-Porin seurakunnan kirkkotuvalla käynnistyykin syyskuun alussa juuri tähän tarkoitukseen suunniteltu päihdesururyhmä.

Ryhmää vetävän kaksikon mukaan päihteisiin kuolleen läheisen suru on normaaliin suruun verrattuna paljon monimutkaisempi asia. Surua on hyvinkin kertynyt esimerkiksi elämäntästä elämästä ja samalla edesmenneeseen voi kohdistua suuria vihan tunteita, mikä on tällaisessa asiayhteydessä aivan normaalia.

–Toipumisprosessin käynnistyminen voi viedä aikaa, joten meillä ei ole aikarajoja sen suhteen, miten pitkään kuolemasta on kulunut, jotta sururyhmään voi tulla mukaan, Sippola toteaa.

Vetäjät aikovat päihdesururyhmän käynnistymisvaiheessa satsata paljon siihen, että ryhmäläiset pääsevät tutustumaan toisiinsa ja mahdollistamaan näin turvallisen ja avoimen ilmapiirin syntymisen. Ryhmän on tarkoitus kokoontua syksyn ajan joulukuulle asti.

–Kokemuksesta tiedämme, että ryhmäläisten kesken voi syntyä syviä ystävyyssuhteita ja että ainakin osa voi tapailla keskenään myös jälkikäteen. Joissain tapauksissa myös vetäjiä on pyydetty vielä piipahtamaan mukana. Meidän taholtamme on tarkoitus varata mahdollisuus yksilötapaamisille, Eloranta tähdentää.

Sippolan ja Elorannan mukaan tämä lienee ensimmäinen kerta, kun Porin evlut. seurakuntayhtymässä järjestetään päihdesururyhmä. Vastaavia ryhmiä on kokoontunut ainakin pääkaupunkiseudulla.

MATTI KUHNA

–Päihdesururyhmässä surun käsittely on toisenlaista kuin tavallisessa sururyhmässä, diakoniatyöntekijä Teija Eloranta (vas.) ja vs. kappalainen Anne Sippola toteavat.

Päihdesururyhmä kokoontuu viikoittain, ja yhden istunnon pituus on puolitoista tuntia. Ryhmästä on tarkoitus informoida myös lähiseurakuntia.

Keski-Porin päihdesururyhmä aloittaa torstaina 12. syyskuuta klo 18.00 Keski-Porin kirkkotuvalla. Tiedustelut ja ilmoittautuminen 5.9. mennessä Teija Elorannalle, p. 0400-309 828. Mukaan voi tulla kauempaakin eikä kirkon jäsenyys ole pääsyvaatimuksena.

Siionin virsiä pitkän kaavan mukaan

Siionin virsien niekkuja ja äkkipy-sähdyksiä pääsee harjoittelemaan virsimaratonissa Porin seurakuntakeskuksessa.

Veisuutapahtuma alkaa lauantaina 7. syyskuuta klo 14. Yhteislaulu jatkuu illansuuhun. Mukaan voi tulla koko ajaksi tai poiketa hetkeksi.

Siionin virret on heränneiden veisuukirja, joka uudistettiin muutama vuosi sitten. Laulutapaan liittyvät ”niekut” ovat sävelkulkujen korukirjailua, äkkipy-sähdykset puolestaan tuovat veisaamiseen omanlaisensa körttipoljennon.

Virsiin johdattaa **Katariina Airas** Herättäjä-Yhdistyksestä.

Uudistetuihin *Siionin virsissä* on omat virtensä esimerkiksi ikävän, armon, ilon ja oikeuden tuntoihin. Monet vanhat virret ovat samaa juurta kuin Länsi-Suomen rukoilevaisuuden laulukirja *Achrenius*.

Vapaamuotoinen tapahtuma on oivallinen mahdollisuus tutustua virsiperinteeseen. Ja lisää on luvassa: ensi vuoden maaliskuussa Porissa järjestetään Herättäjä-Yhdistyksen valtakunnallinen Talviveisuut-tapahtuma.

TAPIO SEPPÄLÄ

Herätysliikkeillä on omat laulukirjansa, Körttiseuroissa veisataan Siionin virsiä. Kuvan seuratilanne on Turun kristilliseltä opistolta

Kuuntelemaan jää Herraasi

SUVI SANTALA

Hiljaisuuden retriitti järjestetään Reposaaressa Junnilassa 20.-22. syyskuuta. Tapahtuma alkaa perjantaina lounaalla ja päättyy sunnuntaina iltapäiväkahviin.

Retriitin hinta on 114 euroa, mikä sisältää linavaatteet.

Retriitin ohjaajina toimivat **Maritta Grönroos** ja **Anne-Marie Grundstén**.

Ilmoittautumiset 5. syyskuuta mennessä p. 02 – 623 8700 tai s-postitse puhelinvaiht. pori@evl.fi. Tiedustelut Anne-Marie Grundstenilta, p. 0400 -309854 tai anne-marie.grundsten@evl.fi.

Neuleretriitti Pihlavan kirkolla

Meri-Porissa Pihlavan kirkolla vietetään 8. syyskuuta klo 12-16 neuleretriittiä eli sukkasunnuntaita kutoen, virkaten tai vaikka kokonaan ilman käsityötä.

Mikäli olet kiinnostunut hiljentymisestä retriittiin tai haluat sitä ensimmäistä kertaa kokeilla, nyt siihen tarjoutuu hyvä mahdollisuus lyhyen päiväretriitin muodossa. Tässä retriitissä on mahdollisuus ottaa oma käsityö mukaan ja tehdä sitä hiljaisuudessa.

Käsityön tekeminen on myös rentouttavaa ja rauhoittavaa. Se on kevyttä fyysistä toimintaa, joka ei rasita kehoa, mutta sopii monelle rentoutumiseen.

Tervetuloa aloittamaan hiljentymisen osallistumalla jo klo 10 messuun. Retriitissä voit hetkeksi vetäytyä kiireisestä elämänrytmistä, arjen vaatimuksista, hidastaa askellustasi ja pysähtyä Jumalan sanan ääreen.

Hiljentymistä rytmittävät yhteiset rukoushetket ja ruokailu.

Lähetys on yhteinen asiamme

Keski-Porin seurakunta aloittaa lähetyssseurat, joiden puitteissa kokoonnutaan yhdessä eri järjestöjen ja toimijoiden kanssa lähetyssasioiden merkeissä.

Kerran kuukaudessa järjestettävät tapaamiset pidetään seurakuntakeskuksen 4. kerroksessa kello 18 alkaen. Mukana oleva järjestö tarjoaa kahvit.

Tilaisuuksissa saa tietoa kohteista ympäri maailmaa, uusista keinoista tehdä lähetystyötä ja lähetystyön raamatullisesta perustasta. Kaikki ovat tervetulleita.

Tulevat tilaisuudet: 18.9. SLEY, mukana **Johan Helkkula**, 9.10. Kylväjä, mukana **Jarmo Mäki-Mikola**, 6.11. Suomen Lähetyssseura, mukana **Maija Mäkelä** ja **Anne Sippola**.

Yhteinen lähetysyysyys alkaa sunnuntaina 25. elokuuta Länsi-Porin kirkolla kello 10. Messun jälkeen on lähetystilaisuus, jossa vieraana on Kansanlähetyksen lähetystyöntekijä **Sanna Suutari** Kyprokselta.

Perhekerho ke 10, alk. 28.8., tied. lastenohjaaja Kaski, p. 0447 309 646.

Ruokailu ke 12-13, hyvää kotiruokaa 3€, alk. 4.9.

Porkan Raamattutunti parilliset ke 15, alk. 4.9., viim. krt. 27.11. Kärmeranta, Sointu Mäntylä p. 044 340 0257.

Vauvklubi pe 13-14.30 (huom.aika!) alk. 6.9., alle 1 v. esikoululasten vanhemmille, tied. Rantamaa, p. 0400 309 834.

Porkan yhteinen aamiainen ti 10-11.

Lyttyn rukoushuone

Vuokraa omiin juhliin yms. p. 0447 309 636.

Hyvelä

Kotiraamattupiiri Tammisilla, Lotskerintie 42B, parittomat ma 18-19.30, alk. 26.8., viim. krt. 16.12. tied. Timo Tamminen p. 040 505 0598.

Toejoki

Tipurinkatu 20 Diakonissan vastaanotto 1krt/kk, to 10-11, alk. 26.9. aamuhartaus, verenpaineen- ja sokerin mitaus, Rantamaa p. 0400 309 834.

Vanhustentalot

Ruskahevi (Peräsimentie 3): **Levähäkää vähän** kk:n viim. to 13, alk. 29.8. — **Kuukausihartaus** to 12.9. 13.30, Hyttinen-Koponen.

Ruskakoti (Peräsimentie 5): **Kuukausihartaus** to 19.9. 13.30 Johansson. **Puutarhakoti: Hartaushetki** 1 krt/kk ma 13, 16.9. Järvinen.

Palmu-Pori: Hartaushetki 1 krt/kk ke 10, 18.9. Kärmeranta. — **Seurakunnan aamupäivätuokio** ti 10.30, vapaaehtoisten ryhmä, tied. Pirkko Heikkilä, p. 040 5049 403.

Musiikkitoiminta

Seurakuntakeskus, 5. krs musiikkisali: Kirkkokuoro ke 15-16.15, alk. 4.9. ja Kamarikuoro Vox Humana ke 17, alk. 4.9. Kriik p. 0400 309 837 — Tuomas-kuoro ja soittajat, Holkko p. 0400 309 838. — Porin Seniorilaulat, ke 16, Kaia Tontti p. 044 080 3388. — Cantores Vesperi pe 16, alk. 6.9. Kriik.

Ruosniemen kirkko: Ruosniemen seurakuntakuoro, ma 14, Holkko.

Mikonkatu 8

Teetupa Beetel parittomat la 18-22 **CafeHuone** katso ajankotaiset tiedot facebookista: Cafe Huone

Gospel lattarit ma 18.15, alk. 2.9. tied. Rantamaa p. 0400 309 834.

Perhekerho Mikonkadun Muksupiiri ke 10-11.30, alk. 28.8. tied. Eija Lindholm 0447 309 641.

Muualla

Kuntokerho ti 10-11, alk. 3.9. SAMK, Satakunnankatu 23, Rantamaa p. 0400 309 834.

Yhteislaulutilaisuus su 1.9. 15, Kirjurinluodon kesäteatteri, mukana mm. Vox Humana, Kriik, Salonen.

Hartaus ke 18.9. 13.15. Jokiranta, Sipola.

Hartaus to 19.9. 14.45, Jokihelmi, Hyttinen-Koponen.

Raamattupiirejä

Maanmittarinkatu 9 kerhohuone parilliset to 13, alk. 19.9., viim. krt. 12.12. Kärmeranta p. 0400 309 826, Ritva Mönkkönen p. 0400 485 878.

Serafiinan kerhohuone (Antinkatu 22) 1 krt/kk, ke 13: 11.9., 16.10., 13.11. ja 11.12., Marketta Lehto p. 050 374 2014.

Ruskakoti kk:n 2. pe klo 13, 13.9., 11.10., 8.11., 13.12. Irma Kiviniemi p. 040 727 4487.

Toejoen koulun kirjasto parittomat to 18.30, alk. 26.9., viim. krt. 21.11. Riitta ja Paavo Simula, p. 040 516 4671.

Diakoniatyöntekijät

Keski-Porin srk:n diakoniatyöntekijät, ajanvaraus puhelimitse.

Srk-keskus (Eteläpuisto 10 A, 4. krs.): Tiia Verho p. 0400 309 767, keskusta, 5. osa. — Mikko Salonen p. 0447 309 648, Karjaranta, Aittaluoto, Lukkarisanta. — Lea Rantamaa p. 0400 309 834, Toejoki, Lyttylä, Toukari.

Pormestarinluodon srk-koti (Alahangantie 1): Teija Eloranta p. 0400 309 828, Pormestarinluoto.

Ruosniemen kko (Ruosniementie 162): Elina Virtalaine p. 0400 309 821, Ruosniemi, Hyvelä, Isojoenranta.

Varhaiskasvatus

Päiväkerhot: alkavat 15. ja 16.8., yksittäisiä paikkoja voi kysellä: Ruosniemen kko, Srk-keskus, Pormestarinluodon srk-koti, kirkkoporis.fi/keski-porin-seurakunta/lapset-ja-perheet/päiväkerho, tied. Sami Saravuoma, 0400 309 833.

Perhekerhot: alkavat 28.8. toiminta on maksutonta: Ruosniemen ke 10-11.30 pienet eväät mukaan, tied. Terhi Kujansuu, 0447 309 645. Mikonkadun Muksupiiri ke 10-11.30, aamupalaa, tied. Eija Lindholm, 0447 309 641, Pormestarinluoto ke 10-11.45, aamupalaa, tied. Marja Kaski, 0447 309 646.

Vauvklubi ks. kohta Pormestarinluodon seurakuntakoti.

Vaaperokirkkomuskari ti 10, alk. 10.9. Mikonkatu 8, aikuisen ja alle 2 v. lapsen yhteinen kirkkomuskari, laulua, leikkiä, eri teemoja, kahvit, ilm. alkaa 25.8. klo 9 ja päättyy 8.9. Paikkoja rajoitetusti.

Puuhaa Puuvillassa ti 15-17, Puuvilla, leikkiä ja toimintaa Paulan ja Kristiinan kanssa, tied. Saravuoma, 0400 309 833.

Lapsiparkki Srk-keskuksen päiväkerhotilat, maksutonta hoitoa 1-7 v. lapsille 2 h kerralla, lue lisää ja ilm. kirkkoporis.fi:n kautta.

Sairaalakkerho työstetään omia kokemuksia sairaalamaailmasta. Lastenohj. Sirpa Koski, Satak. keskussairaalan Lasten- ja naistentalo arkisin p. 045 121 1167.

Päivähoitoyhteistyö lastenohj. Eija Lindholm vierailee sovitusti päiväkodeissa, tied. p. 044 730 9641.

Kirjepyhis maksuton kirjepyhäkoulu, 4 krt. vuodessa, ilmoittaudu tilaajaksi: kirkkoporis.fi/keski-porin srk/lapset ja perheet/ kirjepyhis, tied. Sirpa Koski p. 045 121 1167.

Facebook ja Instagram: Face: Keski-Porin seurakunnan lapsi- ja perhettyö. Insta: keskiporinseurakunta.

Varhaisnuorisotyö

Keski-Porin srk:n poikatyö, 1-6 lk pojille. Nuorisotyönohj. Jokinen p. 0400 309 823., facebook.com/Keski-PorinSrknPoikatyö.

Tervetuloa mukaan! Poikatyö tied. Mikko Jokinen, p. 0400 309 823 — Tyttötyö tied. Anne Saarela p. 0400 309 836.

Nuorisotyö

Mikonkatu 8: Isoskoulutus parilliset ke 17-18.30 — **Leiriavustajakoulutus** parittomat ke 17-18.30 — **Nuortenilat** to 17-21 — **Poppari-illat** mahdollisuuksien mukaan pe. — **Cafe huone illat** noin joka toinen lauantai 18-22., kahvia, virvokkeita, gospelmusiikkia.

LAVIA

Lavian kirkko

Messu su ja pyhäpäivisin 10, ellei toisin mainita. Jumalanpalvelukset: kirkkoporis.fi/tutki-uskoa: su 25.8. Tuija Kruus, Marina Hämäläinen. — Su 1.9. Kruus, Hämäläinen. — Su 8.9. Kruus, Jarno Pietilä, Lavian nimikkolähetti Sanna Suutari. — Su 15.9. Kruus, Leena Toivonen.

Seurakuntakoti

Miesten raamattupiiri to 22.8. 19 **Kuorot:** Kirkkokuoro ke 18 28.8., 4.9. — Lasten kuoro ja pianistit to 16, 22.8., 29.8., 5.9.

Muualla

Lähetysten iltapäiväkahvit ma 16.9. 14, Lutikontie 22, Leena ja Yrjö Kortelahti.

Rippikoululehti 2020 saapuu koteihin syyskuun aikana. Lehdessä ohjeet ilmoittautumiseen.

Kuorot ja pianistit

Lastenkuoro ja pianistit to 16, 22.8., 29.8., 5.9. — **Kirkkokuoro** ke 18, 28.8., 4.9.

Nuoret

Rippikoululaisten infoilta to 10.9. 18, srk-koti.

Lapset

Kerhot alkavat vkolla 33. **Avoin päiväkerho** ti 9.30-11.30, srk-koti, alk. 20.8.

Seurakuntatoimisto

Avoinna ma 9-17, ke 14-17 ja pe 9-14, p. 044 7310 201 **EU-elintarvikkeiden jako** ma 10-12, 26.8., 16.9. alakt.

Tämmösten Tupa

Avoinna pe 9.30-12.

LÄNSI-PORI

Facebook: Länsi-Porin seurakunta, Instagram: lansiporin_srk

Papisto: Kyytinen Mika p. 0400 309 867, Kärmeranta Jussi p. 0400 309 853, Nordström Reija p. 0400 309 856, Häkkinen Tanja p. 0400 309 868, Marjaniemi Minna p. 0400 309 852. Kanttorit: Salminen Sakari p. 0400 309 742, Lipping Leelo p. 045 121 1153. SRK-toimisto p. 044 7309 655. Sähköpostia: etunimi.sukunimi@evl.fi

Länsi-Porin kirkko

Messu su ja pyhäpäivisin klo 10, ellei toisin mainita: su 25.8. Häkkinen, S. Salminen. — Su 1.9. Marjaniemi, Lipping. — Su 8.9. Nordström, S. Salminen. — Su 15.9. Kyytinen, Salminen. Srk:n vapaaehtoisten tehtäviin siunaaminen, mukaan kutsutaan erityisesti seurakunnan vapaaehtoiset. — Su 22.9. Kärmeranta, Lipping.

Nimikkolähettimme Sanna Suutarin vierailu su 25.8. Suutari osallistuu messuun, sitten hän kertoo elämästään Kyproksella SAT-7 -satelliittitelevision palveluksessa.

Ilta messu pe 30.8. 18.30, Marjaniemi, Salosensaari.

Aamuhartaus 4.9. 9.

Toivon papu – yhteinen keittiö ma 11-12.30, alk. 9.9. Ruoan valmistus alk. klo 9, ruokailu aika on 11-12.30. Tervetuloa tekemään ja syömään ruokaa, Toivon pavun periaatteisiin kuuluu ruokahävikin hyödyntäminen. Jos osallistut vain ruokailuun, varaa mukaasi 4 euroa ruokamaksuun. Haluatko mukaan ruuan valmistukseen – ota yhteyttä aki-petri.heino@evl.fi tai 0400 309 862.

Kansainvälinen Majatalo-ilta ke 11.9. 18, illan teemana on pelastuminen.

Työtupa ke 9-12, alk. 28.8. tehdään erilaisia käsityöitä, esim. kangaspuilla tai höyläpenkillä, tied. Reija Nordström p. 0400 309 856.

Ystävyiden ilta su 22.9. 17, Pentti Heini, Jorma Rinnemäki.

Konsertti - Päivän nousu kuultaa kirkkomaan su 25.8. 18, Saara Kukko, mezzosopraano, Piia Eskola, piano. Ohjelmassa O. Merikannon (Haudoilta sarja), Chopinin (Balladi nr.1) ja Brahmsin (Neljä vakavaa laulua) musiikkia. Vap.eht. ohjelmamaksu 10€

Keskustelua ja tukea arkisin 10-13 syyskuusta lähtien, srk-toimistolla. Ajan varaus srk-toimistolta tai papeilta – papit tavattavissa myös ilman ajanvarausta, ks. ylempää yhteystiedot.

Tule mukaan toimintaan messuvastustajaksi, tied. Kyytinen p. 0400 309 867, vapaaehtoisin palvelutehtäviin, tied. Heino, p. 0400 309 862.

Lattomeran kirkko

Messu su 1.9. 12 Marjaniemi, Lipping. **Päiväpiiri** ma 9.9. 11 virkistystä arkeen varttuneemmalle väelle.

Lattomeran lähetyspiiri 10.9. klo 18 Juntusilla, Rinnemäentie 28 (Marjaniemi), 24.9. klo 18 paikka ilmoitetaan myöhemmin (Nordström)

Diakonissan vastaanotto ma 9-10, 9.9. lähtien, mahdollisuus verenpainemittaukseen.

Preiviikin kirkko

Messu su 15.9. 12, Kyytinen, Salminen

Lähetyspiirit

Käppärä ti 18, Olotupa: 17.9. Kyytinen. — **Lattomeri** ti 18 10.9. Juntusilla, Rin-
nemäentie 28, Marjaniemi, 24.9. paikka
ilm. myöhemmi, Nordström.

Olotupa

Ojuritie 2, Vähärauman liikekeskus.
Miesten raamattupiiri ti 10.9. 18.30,
Kyytinen.
Rukousilta ke 4.9. 18.
Kirjallisuuspiiri ma 18, 26.8. Runon
polkuja syksyyn – kirjalliset nyytti-
kestit, tuo tullessasi runo tai muu ly-
hyt teksti.

**Viikkotoimintaa: Ti Leskien kahvi-
la** 10–12, alk. 10.9. vaihtuvaa ohjelmaa
11–11.30 — **ATK-kerho** 12–14, tied. Hei-
no 0400 309 862. — **To Olotuvan/
Niittymaan päiväpiiri** 12.9. 11, ohjel-
maa vaihtelevasti. — **Omaishoitajien
vertaistukiryhmä** 12.9. 13, voimava-
roja ja uusia näkökulmia jaksamiseen,
tied. Korkeaaja 0400 309 763, Sassila
p. 0400 309 861.
**Olotuvan syksyn suursiivous
-myyntitapahtuma** la 14.9. 10–14,
myynneissä monenlaista alennetuin
hinnoin.

Mualla

D-day ma 2.9. 9–18, Länsi-Porin Pris-
ma, Diakonia viran päivä, esillä viran
merkitystä kirkolle ja vihityille, kahvi-
tarjoilu ja verenpaineen mittausta. Ta-
satunnein yhteislaulua ja psalmi, järj.
diakoniatyö.

Diakoniatyö

**Vastaanotot ja kotikäynnit ajan-
varauksella:** Aki-Petri Heino p. 0400
309 862 yksinasuvat ja pariskunnat, al-
le 60 v., Tiia-Maria Leino p. 0400 309
869 lapsiperheet, Kirsi Sassila p. 0400
309 861 yli 60 v., etunimi.sukunimi@
evl.fi.

Kuorot

Lapsikuoro Satakielet to 16, (15–30 II
ääni , 29.8. ei harjoituksia)) — **Laulu-
yhtye Vox Cordium** (20–30 v) to 17.30
(ei harjoituksia 29.8.) — **Kirkkokuo-
ro** pe 16.30, alk. 6.9. – Tied. Lipping p.
045121 1153.

Varhaiskasvatus

Päiväkerho toiminta alk. 15.8. Län-
si-Porin kirkolla, Pietniemessä ja Lat-
tomerellä. Tiedot päivä-, liikunta-, ku-
vataide ja musiikkikerhoista sekä ilm.
kirkkoporisissa.fi/lansi-porin-seurakun-
ta/lapset-ja-perheet/paivakerho, **syk-
syn päiväkerhoihin voi ilmoittau-
tua 3–6 v.lapset**, lisätiedot 12.8. al-
kaen maria.lehtonen@evl.fi, p. 0400
309 818.
Perhekerhot alk. 2.9.— **Vauvakah-
vila Aurinkoinen** alk. 2.9. — **Vekara-
vahti** L-P kirkolla alk. 3.9. ja Pietnie-
messä alk. 5.9. — **Lisätietoa** kirkko-
porissa.fi/lansi porin seurakunta/ lap-
set ja perheet.
Tytöille: Puuhis 1–6. lk. ma 18.15–
19.30 L-P kko, alk. 2.9. — **Kokkiker-
ho** 1–3 lk. ti 16–17.30 alk. 3.9., Pietnie-
men srk.talo, 4–7 lk. ke 16–17.30, alk.
4.9. Pietniemen srk-talo.
Pojille: Kokkikerho 1–6 lk, ma 16–
17, alk. 2.9. Pietniemen srk-talo. —
Nerf-kerho 3–6. lk L-P kko, alk. 3.9.
ti 15.30–16.30 (Bravo) 17–18 (Delta) —

Sählykerho Länsi-Porin kirkolla alk.
5.9.: 1–3 lk. 15–15.55, 4–6. lk. 16.05–17.
Kerhoihin ilmoittautuminen alk.
12.8. – Puuhis: https://urly.fi/eUB, Kok-
kikerho: https://urly.fi/E6L (ilm. päättyy
31.8.), NERF-kerho: http://urly.fi/Y68,
Sählykerho: http://urly.fi/Y6s
Soppi-klubi 1 krt/kk ke 18–20, 4.9.,
2.10., 6.11. ja 4.12. Pietniemen srk-talo,
seurakunnan oma pizza- ja peli-ilta kai-
ken ikäisille, tule mukaan koska vain,
tied. kirkkoporisissa.fi tai kristiina.haa-
rala@evl.fi p. 0400 309 816, jonathan.
kyffin@evl.fi p. 0400 309 859.
Instagram tytotjapojat_lp_srk

Nuoret

Nuorten toiminta kirkkoporisissa.fi
tai instagramissa lansiporinsrknuo-
ret. Toiminnasta vastaa jonathan.kyf-
fin 0400 309 859 tai hans.salosensaa-
ri@evl.fi, p. 0400 309 456.
Nuorten aikuisten ilta su 15.9. 16,
L-P:n kirkolla, yhdessäoloa ja hartaus-
hetki, tied. Salosensaari.
Perjantaisähly pe 20–21 Väinölän
koulu, 6.9., 13.9., 20.9., ja 27.9. kaikille
yli 14 v., tule pitämään hauskaa sählyn
parissa, tied. Kärmeranta.

Matkat

Seinäjoen käsityömessut pe 4.10.
lähtö aamulla Kauhavalle, jossa ruo-
kaillaan Hela-ravintolassa. Vieraillem-
me Kauhavan Kangas-Aitassa ja sitten
jatketaan käsityömessuille. Hinta 40€/
hlö sis. kuljetuksen, ruokailun nouto-
pöydästä ja pääsylipun messuille. Ilm.
viim. 27.9. srk-toimistoon p. 044 7309
655.
Diakonian syysretki ti 8.10. Lähtö
8 Eteläpuiston kautta Pohjanmaalle.
Lounastamme Närpiössä Lindin kas-
vihuoneravintolassa. Matka jatkuu
Vaasaan, jossa vierailemme mm. Vaas-
san kirkossa. Opas kierrättää meitä
alueen maailmanperintömaisemissa
mm. kuuluisalla Raippaluodon sillalla.
Hinta 40€/hlö sis. lounaan, kuljetuksen
ja opaspalvelut. Ilm. viim. 27.9. srk-toi-
mistoon p. 044 7309 655.

● MERI-PORI

Ahlaisten kirkko

Jumalanpalvelus su ja pyhäpäivisin
klo 10, ellei toisin mainita: su 25.8.Ju-
hantalo, Grönlund. — Su 1.9. Tiira. —
Su 8.9. Kuusiranta. — Su 15.9. Juhan-
talo.

Pihlavan kirkko

Jumalanpalvelus su ja pyhäpäivi-
sin klo 10, ellei toisin mainita: su 25.8.
Kuusiranta, Lindholm. — Su 1.9. Han-
nus, Grönlund, kirkkokahvit alkaa. —
Su 8.9. Hannus. — Su 15.9. Kuusiranta.
**Omaisten, läheisten ja omaishoi-
tajien ryhmä** ti 13–15, kirkon kerho-
huone, 10.9., 8.10., tied. Mari Hellsten
p. 050 566 2369.

Reposaaren kirkko

Jumalanpalvelus su ja pyhäpäivisin
klo 12: su 25.8. Juhantalo, Grönlund.
— Su 1.9. Tiira. — Su 8.9. Kuusiranta,
Pekka Hietanen. — Su 15.9.Juhantalo.

Ahlaisten seurakuntakoti
Raamattupiiri parittomat ma klo 13

Teljän kirkossa su 1.9.

Vihkimiset kirkossa klo 13–18, ajanvarauksella tai ilman. Muista tarkis-
taa kirkollisen vihkimisen edellytykset. Seurakunta tarjoaa kakkukahvit
ja lahjoittaa vihkiraamatun. Ota mukaan todistus avioliiton esteiden tut-
kinnasta.

Hae todistusta viimeistään 23.8. esimerkiksi keskusrekisteristä
(os. Hallituskatu 9 b).

Kasteet kirkossa klo 13–17, ajanvarauksella tai ilman. Lapsen kaste edel-
lyttää kahta kummiä (seurakunnastakin löytyy), yhden vanhemman, jo-
ka kuuluu kirkkoon. Jos jokin asia askarruttaa, ota yhteyttä. Seurakunta
tarjoaa kakkukahvit ja lahjakirjan.

Järjestää Porin Teljän seurakunta

Ajanvaraus p. 0447 309 666 /0447 309 636.

Seurakuntapiiri joka ti klo 13

Kaanaan kerhohuone

Naisten keskustelupiiri joka ti 16.15

Kyläsaaren seurakuntatalo

Seurakuntapiiri parilliset ke klo 14 (ei 4.9.)

Lähetyspiiri parittomat ke 14, nimik-
kolähetit Sari ja Vesa Lehtelä (ei 11.9.)
Sanajumalanpalvelus jo kk:n 1. su klo
12: 1.9. Hannus, Grönlund

Pihlavan kirkon

seurakuntasali

Seurakuntapiiri parilliset ke klo 12 (ei
4.9.)

Pihlavan seurakuntatalo

Raamattupiiri parittomat to klo 16
Lähetyspiiri parittomat ke klo 16, ni-
mikkolähetit Sari ja Vesa Lehtelä (ei pii-
riä 11.9.)

Musiikkikerho ke 3–6 -v. klo14–14.45,
1–2 -v. + aikuinen 15–15.45, tied ja ilm.
Tanja Lahti tai hanneli.gronlund@evl.fi,
p. 0400 309 802.

Reposaaren pappila

Raamattupiiri ti klo12.

Kuntokerho ke klo 13.

Vanha seurakuntatalo

Reposaaren pappilan vieressä
Kudontamahdollisuus joka päivä,
tied. p. 050 328 6975.

Diakonia

Vastaanotot: Ahlainen ti 9–11,
muuten sop.muk. Saarinen p. 0400
309 801. **Reposaari** ti 9–11, Kangas
p. 044 7309 652. — **Pihlava** ma ja pe
9–11, Ojavalli p. 0400 309 738, Kangas.

Lapsi- ja perhetyö

Päiväkerho 3–6 v: Pihlavan ja Kyläsa-
aren srk-talot ma ja to klo 9–12 ja 13–16.

Ahlaisten srk-koti, Kaanaan kerhohuo-
ne ti klo 13–16 ja pe klo 9–12. Lukukausi
38 €, sisaralennus 50% ilm. lomake kirk-
koporisissa.fi. tied ja ilm. tanja.lahti@evl.fi
p. 0400 309 777.

Perhekerhot: Pihlavan ja Kyläsaaren
srk-talot ti klo 9.30–11, Reposaaren pap-
pila, parittomat ke klo 14.30–16, Ahlais-
ten srk-koti, parilliset ke klo 14–15.30.

Vauvaklubi pe 14–15.30, ennakkoi-
lm, Pihlavan srk-koti. (Ilm. alkaa 5.8.2019,
ryhmä alkaa, kun on tarpeeksi osallis-
tujia)

Musiikkikerho ks. Pihlavan seurakun-
tatalo.

Avoin kerho 3–6 v. pe 9–12, Pihlavan
srk-talo, ei ennakkoi-
lm, maksuton.

Pyhäkoulu joka kk:n 1. su 10, Pihlavan
kirkon kerhohuone.

Nuorisotyö

Nuorten illat: to 18, Pihlavan kirkon
alakrt.

Yökahvila pe 19–22.30, Kyläsaaren
vanha koulu. 6.9. alkaen

● NOORMARKKU

Seurakuntatoimisto palvelee p.
0447 309 700 — **Noormarkun pap-
pila** ma–ke 9–14 — **Pomarkun pap-
pila** to 9–14.

Yhteystiedot:

etunimi.sukunimi@evl.fi, ellei toisin mai-
nita. Papisto: Penttinen Kari, kirkkoher-
ra 0447 309701, kari.j.penttinen@evl.fi
— Anttoora Hannu 050 3240625 — Rai-
nerma Jaakko 0447 309703. — Kantto-
rit: Lahti Markku 0447 309727, Toikka
Hiikka 050 3398427. — Diakoniatyönteki-
jät: vastaanotot ajanvarauksella :Anttila
Carita 0447 309712. — Johansson Kris-
tiina 0447 309713. — Nuorisotyönoh-
jaajat: Jalonen Anja 050 3387533. — Ka-

tajisto Seija 0447 309729. — Törmäleht-
to Raimo 0447 309714, työpäivät ajalla
kk:n 1–14pv. — Lastenohjaajat:Vastaava
ohjaaja Rainerma Elisa 0447 309717. —
Sengström Sanna 0447 309 718 — Suo-
mi Irene 050 3249873. — Srk.siht.Toivi-
ainen-Mäkelä Paula 0447 309700.

Noormarkun kirkko

Messu su ja pyhäp.klo 10, ellei toi-
sin mainita: su 25.8. Penttinen, Leh-
tonen. Klo 12 Rollaatoriralli palvelu-
taloista kirkkoon, jossa ehtoollishar-
taus ja kirkkokahvit. — Su 1.9. Pentti-
nen, Lahti. — Su 8.9. Rainerma, Lahti.
— Su 15.9. Rainerma, Lahti, Diakonia-
tiimi palvelusvuorossa.

Noormarkun pappila

Aamurukoushetki ma 8.30.— **Mies-
ten raamattu- ja rukouspiiri** ma
18.30, 26.8. — **Miesten piiri** ti 13, alk.
3.9. — **Kari Penttisen luentosarja** Il-
mestyskirjan seitsemästä seurakun-
nasta ke 18: 28.8.,4.9.,2.10.,9.10. — **Dia-
konia- ja lähetyspiiri** ke 14: 4.9.,25.9.
— **Kirkkokuoro** alk. ke 15, 18.9.— **Kä-
sityöpiiri** ti 10.— **Missiokuoro** alk. su
18, 8.9.

Noormarkun seurakuntatalo

Yksinasuvien ilta to 29.8. 18.—
- **Naisten piiri** parilliset to 13, alk.
5.9.— **Uskon askeleet-koulutus** pe
6.9. 18 ja la 7.9. 10. (L10T-tapa elää) järj.
Kansan Raamattuseura. — **Omaishoi-
tajien vertaistukiryhmä** ti 10.9. 13.—
AVH-kerho 18.9. 14.— **Kivenhionta-
kurssi** 5 peräkkäisenä torstaina 17, alk.
19.9–17.10.

Lassila

Kirkko: Messu su 13, ellei toisin mai-
nita: su 1.9 Anttoora,Toikka.

Mualla

Hartaudet: Snällintupa parittomat
ke 14.— Lähipalvelukeskus to 12.30.—
Mäntylinna parilliset ke 13.
Noormarkun Markkinat 31.8.–1.9.
Srk:lla lähetys- ja diakoniatelтта.

Lastentalo

Päiväkerhot alkavat viikolla 34 se-
kä Pomarkussa että Noormarkussa.—
Perhekerho alk. to 12.9. 9–11.
Tied. ja päiväkerhoilm. elisa.rainer-
ma@evl.fi, p. 044 7309 717.

Pomarkun alue

Messu kirkossa su klo 10, ellei toisin
mainita: su 25.8 Anttoora,Toikka, mes-
sun jälkeen srk-kodilla 50-vuotta sit-
ten ripille päässeiden kokoontumi-
nen.— Su 1.9. Anttoora, Toikka, sa-
kastipyhäkoulu.— Su 8.9. Anttoora.
Vanha kirkko: Suvi-illan hartaus to
19: 22.8. Anja Jalonen ja 29.8.— **Kynt-
tiläkirkko** su 1.9. 19 Anttoora, Toikka,
PRO-kuoro.

Papilassa: Aamurukoushetki ma 8.

— Käsityökohtaaminen ti 9–12.

Seurakuntakoti, Törmäläntie 1: **Per-
hekerho** alk. ma 5.8. 9.30–11.30, (12.8.
alkaen maanantaisin klo 9–11).

**Mualla: Diakoniakerhot maanan-
taisin klo 13: Vanhemman väen ker-
ho** Laitila-Tuunajärven Monitoimitalol-
la 26.8.,16.9.— **Ristikujan kerho** ker-

JATKUU SEURAAVALLA SIVULLA ►

Keskusrekisteri

Keskusrekisteri sijaitsee seurakuntien hallinto-
rakennuksessa osoitteessa Hallituskatu 9 b, 1.
kerros.
Avoinna ma–pe klo 8.30–15, torstaisin avoin-
na klo 17 asti (joulu-, ja pääsiäisviikolla, sekä ju-
hannusaattoa edeltävällä vkolla ei iltavirastoa
klo 15–17).
Arkipyhinä keskusrekisteri ja kaikki srk-toimis-
tot ovat kiinni.
Keskusrekisterin yhteinen sähköpostiosoite on
keskusrekisteri.pori@evl.fi, p. 044 730 9605.
Palvelut: virkatodistukset, sukuselvitykset, su-
kututkimukset, avioliiton esteiden tutkinta, ev.
lut. kirkon jäsenyys. Avioliiton esteiden tutkinta
sähköisenä osoitteessa esteidentutkinta.fi.

Hautauspalvelut

• Hautauspalvelut sijaitsee Käppä-
rän hautausmaalla, Kellarikuja 2,
28120 Pori
• **Avoinna** ma–pe klo 8.30–15.00.
• hautauspalvelut@porievl.fi,
• p. 0400 309 782, 0400 309 779
• ja 0400 309 778
• Hautauspalveluissa voi hoitaa
hautaukseen liittyviä asioita:
• Ajanvaraukset Käppärän ja
• metsähautausmaan kappeleihin
• Metsähautausmaan muistotilai-
suspaikat
• Uurnanlaskusta sopiminen

• Hautapaikka-asiat, hallinta-ajan
jatkaminen, hautaoikeuden
haltijan nimeäminen, asiakas-
tietojen päivittäminen

Hautojen hoitoasiat

• Hoitosopimusten tilaaminen
• **Tuhkautukseen liittyvät vara-
ukset**
• Tuhkausaika
• Uurnan noutoajan sopiminen,
kun uurna haudataan muualle
kun seurakuntayhtymän hau-
tausmailla

Kirkoissa tapahtuvat siunauk-
set sekä seurakuntien muisto-
tilaisuuspaikat varataan suo-
raan kyseisestä seurakunnasta
seurakuntasihteeireiltä.

• Lavian kirkko ja kappeli, ma
klo 14–17 ja pe 9–12, p. 044
731 0201
• Ahlaisten ja Reposaaren
kirkko ma–pe klo 9–12, p. 044
730 9660
• Noormarkun ja Lassilan
kirkko, ma–ke 9–14, p. 044
730 9700

Perheneuvonta

• Ajanvaraus ma–pe klo 10–11
• p. 0400 309 785
• Porin seurakuntakeskus,
• Eteläpuisto 10 A, 28100 Pori
• Ammatillista ja luottamuksellista
• keskusteluapua parisuhteeseen
• ja perheen kysymyksissä sekä
• elämän kriisitilanteissa.

hohuoneella 2.9,23.9. — **Aittamäen kerho** kerhohohuoneella 9.9. — **Kirkkokuoron harjoitukset** alk.to 29.8.15, Lehtimäen mökillä Oorminkissa.

Piknik

Pomarkun monitoimisali: Koko perheen Lähdemessu & Piknik-konsertti su 15.9. 12: Maksetut viulut, Pro-kuoro ja bändi. Lapsille pyhäkoulu ja puuhapisteitä. Tule mukaan piknik-korisi kanssa tai nauti kasvissosekeittoa, grillimakkaraa ja kahvilan antimia.

PORIN TELJÄ

Instagram: porinteljanseurakunta Facebook: Porin Teljän seurakunta Youtube: Porin Teljän seurakunta

Yhteystiedot

etunimi.sukunimi@evl.fi, ellei toisin mainita. Papisto: Huhtala Kaisa, kirkkoherra 0400 309810. — Kavasto Silja-Maaria 0400 309787. — Pelto-Piri Janne 0400 309792. — TT Sattilainen Seppo 0400 309791. — Tapiainen Noora 0400 309789. — Väisänen Juha 0400 309788. — Westerlund Lauri 0400 309 460. — Willman Jarkko 0400 309786. Kanttorit: Grundstén Anne-Marie 0400 309854. — Salminen Hanna 0400 309860. — Ylitalo-Maunula Pia 0400 309855. Diakoniatyöntekijät: Vastaanotot alueittain etukäteisajanvarauksella. Kulha Tiina, Aravien alue, Tiilimäki, 6. osa, Pinomäki, 0400 309865, Esivallank. 6. — Paukunen Pirjo, eläkkeellä, Uudenkoiviston, Koivulan, Herralahden, Tupalan, Riihikedon ja Tuomolantien asukkaat yhteydenotto muihin Teljän srk:n diakoniatyöntekijöihin. — Sundell Marja-Terttu, Sampola, Impola, Vanha-Koivisto, 0400 309864, Sampolan kerhohuone, Puhurint. 22. — Salminen Minna, lapsettomat pariskunnat ja yksinasuvat: Harmaalinna, Kalaholma, Kartano, Koivistonluoto, Metallikylä, Mikkola ja Väinölä, 0400 309851, minna.m.salminen@evl.fi, Väinölä kirkko, Päkintie 1. — Katila Satu, perhe- ja parisuhdetyö, lapsiperheiden avustustyö, 0400 309866, satu.m.katila@evl.fi, Väinölä kirkko n. 21.1. alk. — Väisänen Juha, diakoniapappi, Syke-toiminta ja Yhteisvastuukeräys, 0400 309788. Lähetyks- ja kansainvälisen työn sihteeri: Rainerma Elisa 0400 309450 virkavapaalla 31.5.31.12.2019 asti. — ma. Hännikkälä Sinikka 0400 309450 31.12.2019 asti. Nuorisotyön ohjaajat: Nurmenniemi Eeva 0400 309 797. — Saarela Vesa 0400 309794. —vs. lida Valtala 0400 309 796. Lastenohjaajat: Fisk Sari 044 7309680. — ma. Murto Kirsi 044 7309667. — Noppari Jenni 044 7309670. — ma. Uurainen Jaana 044 7309668. — Yrjölä Susan 044 7309673. Emäntä: Puputti Pirjo 044 730 9624. Seurakuntatoimisto: Mattila Johanna 044 7309666. — Toiviainen Tapani 044 7309636.

Teljän kirkko

Koivistonpuustikko 50

Messu su ja pyhäp. klo 10, kirkkosalissa ”Noonan arkki” – leikkittila lapsille, lapsille puuhakassit messun ajaksi, pyhäkoulu: 25.8. Väisänen, Westerlund, H.Salmi- nen, kirkkokahvi — 1.9. Willman, Tapiainen, H. Salminen, pyhäkoulutyön kirkkokahvi — 8.9. Juha Vähäsarja, Willman, Grundstén, Suomen Raamattuopiston säätöin kirkkopyhä, kirkkokahvin

jälkeen Juha Vähäsarja kertoo radion ja kirjojen päivähartauksien synnystä — 15.9. Lähimmäisen sunnuntain messu, Tapiainen, Väisänen, H. Salminen, seurakuntalaisvastuunkantajien tehtävään siunaaminen, kirkkokahvi
Teljän SYKE – Siunaavan yhteyden keskiviikko alkaa **4.9.** ja jatkuu joka ke 12–15 ohjelmalla: 12.15–12.30 rukoushetki, 12.30–14 lounas ja kahvi (vap.eht. maksu), 13.15–13.30 Viisi virttä viikossa, 13.30–13.45 Hengen Lento eli Raamatua selityksin, 13.45–14.40 Rukouspiiri. **Pyhän tanssin iltapäivähetki** to 5.9.16.30–17.25 Rukousta koko keholla, aiempaa kokemusta ei tarvita, Fisk.
Kirjallisuuspiiri, joka kk:n 1. to 18–19.30, 5.9. mukaan voi tulla kesken kauden, eikä kirjaa ole pakko lukea etukäteen. Kuukauden kirjana Eeva Kilven Sininen muistikirja. Lisäksi voi ottaa mukaan jonkun kirjan, jonka haluaa esitellä toisille, tied. arja.palonen@gmail.com. **Lähetyksilta** 11.9.18, vieraita Japanin nimikkoseurakunnistamme, yhteistyössä Kansanlähetyksen kanssa
Vihki- ja kastepäivä su 1.9. 13–18, halutessasi voit varata ajan etukäteen srk-toimistosta 044 7309 666, huom! avioliiton esteiden tutkin- tä pitää tehdä esim. Porin evlut. seurakuntayhtymän keskusrekisterisä Hallituskatu 9 b viimeistään viikkoa ennen vihkipäivää eli 23.8.
Suvi-illan Sävelhartaus: su 25.8. klo 20 **Festivo Bach & improvisations** Esa Pietilä, saksofoni ja Pétur Sakari, urut — Su 1.9. klo 19 (huom! aika) **Romantiikkaa syysillassa** Varpu Heikinheimo, viulu ja Daniel Beskow, piano — Vapaaehtoinen ohjelma käteismaksulla 10 €.

Väinölä kirkko

Päkintie 1

Messu ja pyhäkoulu joka su 16, yht. työssä Sley:n kanssa, lasten ryhmät: alle kouluikäiset ja alakouluikäiset, pyhäkoulu messun aikana, sitten kahvit: su 25.8. Johan Helkkula, Juhana Tarvainen, kiittämmme kesän Evankeliumijuhlata — Su 1.9. Helkkula — Su 8.9 Willman — Su 15.9. Helkkula
Käsityöpiiri, parittomat ke 10–13, alk. 11.9, 25.9., Eeva Siira.
Diakonian aamupalahetki ti 9–10 alk. 3.9., Puputti, Katila, Salminen, Tervetuloa!
Aikuisten antiikkinallekerho, parilliset ma 16.30–19, 2.9., 16.9., materiaalmaksu, tied. Yrjölä.

Martintalo

Metsämiehenkatu 2 K

Messu su 14: su 25.8. Pelto-Piri, Grundstén — Su 8.9. Keltto,

Mäntyluoto

Seemannsmission

Erntedankgottesdienst am Dienstag 17.9. Uhr 18. Hans-Christian Beutel, Grundstén.

Raamattupiirit

Teljän kirkko: parittomat ma 17 alk. 9.9., Evankeliumi Markuksen mukaan, Pirkko Heikkilä 040 5049403. — **Mies-tenpiiri** parilliset ke 17 (huom. muutunut klo aika) 4.9., 18.9. Willman. — **Ikämieskerho**, parilliset ti 14, 3.9., 17.9. **Petäjäkoti** parilliset ma 14, alk. 2.9., 16.9. A-M Grundstén, Evankeliumi Matteuksen mukaan, Pirkko Heikkilä 040 5049403. — **Arkiraamis**, Väinölä kko (Päkint. 1-3), parittomat to 19, 12.9. Marjukka Hankilammi 044 2765138 — **40+**

raamattupiiri, Srk-keskus, parilliset su 16, 8.9. Esa Bärlund 050 3654111.

Lähetystyö

Sampolan lähetyspiiri, Puhurint. 22, parittomat ti 18–19.30, alk. 10.9. — **Ketjun kokoojat** srk-keskus, 4.krs parittomat ke 13–14.30, alk. 11.9. — **Kylväjä-piiri** Srk-keskus 4. krs la 15–16.30, alk.19.10. — **Toivoa naisille -ryhmä** ke 17, alk. 4.9. Anneli Rannan mökillä, Soukonlahdentie 60, Lavia. — **Tied.** lähetyspappi p. 0400 309 787, -sihteeri 0400 309 450.

Diakoniatyö

Diakoniapiirit: Pinomäen koulu parittomat to 13, 12.9. Kulha.. — **Väinölä kirkko** Väinölä kko parilliset to 13, 5.9. Salminen, 19.9. pastori, vetäjä M. Salminen.

Päiväpiirit: **Sampolan Tähti** Puhurintie 1–3, 1krt/kk ti 15, 17.9. **Teljän kirkko** joka toinen ma 13, 16.9. — **Uudenkoiviston vanhustentalo** Kasvihuoneenkatu 1–3 1krt/kk ti 13.30, 17.9.

Toivon majakka – iltapalaa ja yhdessäoloa elämänmeren myllerrysten keventämiseksi, Sampolan kerhohuone (Puhurint. 22) joka toinen to 16–17.30, kesätauolla.

Hartaudet

Himmeli, Palokunnantie 39, 2 krt/kk ke 15.15: 4.9, 18.9.— **Honkala** Metsämiehenkatu 2, joka toinen ke 14.30, 4.9, 18.9.— **Ruskaalinn**a, Kouvonraitti 12, 1krt/kk ke 13.30, kesätauolla. — **Mainiokoti Akseli**, Ojantie 11, 1krt/kk ti 14, 3.9.— **Suomalainen palvelukoti** Sairaalanatie 2, joka toinen to 14 (1.krs) ja 14.30 (2krs), 12.9.— **Diavilla** Metsämiehenkatu 2F, 1krt/kk, ke 14.30, 11.9.— **Dialinna** Metsämiehenkatu 2L, 1krt/kk, ke 15, 11.9. — **Latokartanon hoivakoti** Latokartanontie 8, 1ker/kk pe 14, kesätauolla.— **Hoivakoti Porin Helmi** Seipukuja 8, 1krt/kk to 14, 12.9.

Kuorot

Teljän Kamarikuoro (Väinölä kko) ma 18, alk. 2.9. — **Kirkkokuoro** (Teljän kko) to 18, H. Salminen. — **Luminoso-kuoro** (Teljän kko) pe 16.30, H. Salminen. — **Iltaapäiväkuoro** (Srk-keskus 5. krs) to 14, Ylitalo-Maunula. — **Lapsikuoro Tuhannet sydämet (Väinölä kko., Päkint. 1)** ke 17.30–18.15, tied. Ylitalo-Maunula. — Tervetuloa mukaan uudet ja vanhat laulajat, maksutonta.

Nuorisotyö

Toiminnasta tiedotetaan: kirkkoporis- sa.fi/seurakunnat/Porin Teljän seurakunta/Nuoret

Pojille ja tytöille

Tytöille ja pojille: Kokkikerho, Teljän kko: ma 13.30-15, 1–3 lk. lapset, alk. 26.8. — Väinölä kirkko: ti klo 14-15.30, 1-3. lk. lapset, alk. 27.8. Ilm. Nurmenniemi. **Tytöille: Luova kerho**, Väinölä kko: ti 16.30–18, 7–11 v. alk. 27.8. Ilm. Nurmenniemi. — **Tähti-kerho**, Teljän kko: ma 16–17.30, 7–11 v. alk. 26.8. Ilm. Nurmenniemi. **Pojille: Pienoismallikerho**, Väinölä kko ke 18–19.30, jatk. jatk. 1.9 — **Nikkarikerho**, srk-keskus (Eteläpuisto 10), to 18–19.30, jatk.12.9 — **Poikien sählykerho**, Väinölä k koulu (Luodont. 1) pe 17–18.30, jatk. 13.9 — **Isä-poika sähly**, Väinölä k koulu pe 18.30–20, jatk. 13.9 — Tied. Saarela, kirkkoporis- sa.fi.

Partio

Väinän vartijat ry 7–11 v. pojille, tied. antto.koivulag97@gmail.com, p. 044 559 0544. **Teljän Tuikheet ry** 7 -vuotiaista aikuisiin, tied. minna.viinamaki@gmail.com p. 040 591 3954

Lapsille ja perheille

Yksittäisiä vapaita paikkoja jäljellä. Kysy niistä suoraan ohjaajilta. **Perhekerhot: ke 10.30 – 12, Kalaholman kerhohuone.**ovet auki Kalaholm.10.00 (Uittomiehent. 8 b), Fisk. Väinölä kirkko, Päkintie 1-3 Yrjölä, Murto. — **Teljän kko**, Noppari, Uurainen. — **Esivallankatu pe 9–11**, Yrjölä, Murto. — **Sampola ti 9–11**, Yrjölä, Murto. — Keskiviikkona 11.9.ei perhekerhoja

Päiväkerhot: 3–6 v. maksu 38 €/kautsi, sis. vakuutus. Ryhmät kokoontuvat 2 krt/vk. Mukaan tossut ja eväät. Ilmot: kirkkoporis- sa.fi/osallistu/kerhoja-lapsille — päiväkerhoja ei ole 29.–30.8.**Teljän kko**, ma ja to 9–12 ja 13–16, Noppari, Uurainen. — Väinölä kirkko ma ja to 9–12 ja 13–16, Yrjölä, Murto. — **Kalaholman kerhoh.** ma ja to 9–12, ti ja pe 9–12, Fisk. **Tied.** perhe- ja päiväkerhoista suor. lastenohj., Tapiainen. Facebook: Porin Teljän Lapsi- ja perhetyö. **Lasten musakerho** Väinölä kko to 17.15–18, 4-5 v. lapsille ilman vanhempia ajalla 5.9–17.10. ilm. ja tied. Murto. **Iltakerho** ke 17–19, Kalaholman kerhoh., 4 v. ja nykyisille päiväkerholaisille, Fisk, ei 11.9. **Vauvakahvila:** ti 9–11.30, jatk. 3.9. (aamupala 9–10) Jenni, Jaana ja Satu **Lapsiparkki:** katso www.kirkkoporis- sa.fi **Pyhäkoulut:** tytöt ja pojat 4 v–rippikouluikään saakka. Nuoremmat aikuisen kanssa: **Teljän kirkko** su 10–11, alk. 1.9., tied. Kymäläinen.

YHTEINEN TOIMINTA

Kehitysvammaiset: Päiväkerho ke 13–14.30: 25.9. Srk-keskus, 2. krs. — Iltakerho ti 17.30–19: 3.9., 17.9. Srk-keskus, 2. krs. **Hartaus Hyviksellä** joka toinen to 14–15, 5.9., 19.9. **Näkövammaisten kerho** to 29.8. 13–14.30 poikkeuksellisesti Diakonialaitoksen DiaPuiston kohdalla, tavataan Martintalon edessä 13. **Veteraanien hengellinen** kuukausitilaisuus pe 30.8. 13.30–15, Srk-keskus 1.krs. **Omaishoitajien ryhmä** ti 10.9. 13–15, Pihlavan kirkon kerhohuone. **Ryhmä Mielenterveyskuntoutujille** ma 13–14.30, 9.9., 23.9., Srk-keskus, Tukikeskus (Eteläpuisto 10 B) 2.krs.

Me Miehet

Me miehet -ilta pe 30.8. 18 Leppäsen kota (Nevapellontie 23, Uusiniitty) Grillausta, veisuuta, miesten juttuja, mukana Pasi Mettänen, Antti Kiviranta. **Toipumisen polku** pe 27.9. Klo 17.30, Srk-keskus, lääkärin Veli-Pekka ja Minna Joki-Erkkilä.

Mikonkatu 8

Cafe Huone -illat parittomat la 18–22 **Teetupa Beetel** la 18–22, 31.8., Sakari Kalliomaa, 14.9. Hanna Lindberg.

Mummun Kamari

Itäpuisto 14. Auki ma-to 11–15, pe 11–14, su 13–15. **Viikko-ohjelma: Ma Viikonavaus 11.30. — Ti Tuoliujumppa 10.15, Kamarikerho 11 — Ke kahvipannu kuumana 11–15 (28.8. klo 12.30 asti) — To Tuoliujumppa 10.15, Hartaus 13. — Pe avoinna 11–14. — Su Sunnuntaikerho 13–15. **Työtupa** ke 10–13, alk. 4.9. Eteläpuisto 10 B, kellarikrs.**

Naisten Kahvila

Naisten kahvila Facebookissa: Naisten Kahvila, Pori

Torstai-Akatemia

Srk-keskus 2.krs, to 14: 3.10. Sopiiko tango hautajaisiin? Hautausmusiikin valinta kirkollisen toimituksen näkökulmasta, Anne-Marie Grundstén, MuT, DU, tilaisuus on avoin ja maksuton. **Senioriseminaari** to 5.9. 13–15.15 Opistotalon auditorio (Gallen-Kallelankatu 14) **Muististävällinen Suomi – kohtaamista ja osaamista**, Kirsi Santamäki ja *Elämä muistisairausdiagnoosin jälkeen*, Marita Rantala, Anna-Maija Puusa, maksuton ei tarvitse ilm. **Tied.** Mari Korhonen, Porin kesäyliopisto, p. 044 701 5961, Mikko Salonen, K-P srk, p. 044 730 9648, Ulla-Maija Viren, yht. diakonia, p. 0400 309 784.

Mualla

Gottesdienst zum Erntedankfest (sadonkorjuun kiitosjumalanpalvelus) ti 17.9. 18 Seemannsheimissa (Me-

rimieskodilla) Uniluodontie 23. Willkommen!

KRISTILLISET YHDISTYKSET

Evankeliumiyhdistys

Väinölä kirkko: Messu su klo 16, lapsille 2 pyhäkouluryhmää, kahvit: su 25.8. Helkkula, Juhana Tarvainen, 1.9. Helkkula, 8.9. Willman, 15.9. Helkkula.

Herättäjä-Yhdistys

Siioninvirsimaraton la 7.9. 14, Porin srk-keskus, poikkea veisaamaan hetkeksi tai koko ajaksi. **Herättäjä-Yhdistyksen kirkkopyhä** su 8.9.10 messu Keski-Porin kko, klo 13 seurat Porin srk-keskus (Itäpuisto 14, 2. krs.) **Torstaiseurojen** syyskausi alk. to 19.9. klo 19, joka toinen to, srk-keskus, 1. krs.

Porin seudun Esikoiset ry

Aatuntie 21 Seurat su **klo 17:** 25.8., **klo 15:** 1.9.,8.9.,15.9. — Pyhäkoulu su 14.45: 1.9.,15.9. — Raamattuilta to 18: 5.9.,12.9.,19.9. — Käsityöilta ke 18: 4.9.,18.9.

Porin seudun Kristilliset

Eläkeläiset ry

Seurakuntakeskus parilliset ti 12.30 kahvit, 13 tilaisuus: 5.3. Lea Leppänen, 19.3. Helmi Ylijoki, 2.4. Reijo Heikkilä, Lilja Heikkilä, 16.4. Pertti Kymäläinen, Marja Rantanen.

Kansanlähetyk

Lähetyskoti, Srk-keskus, 5. krs. satakunnankl.fi, auki ma-to 10–15 ja sop. mukaan: Epin piiri parilliset ma 16.30, seur. 2.9. — Starttipiiri ti 18 — Koh- taamisillat ke 18: Raamatun äärellä, eri teemoja, 11.9. ”Pienten alkujen päivä”, Marja Mattila, 18.9. ”Identiteettimme Kristuksessa”, Sinikka Hännikkälä. — Naisten raamattupiiri to klo 18 — Ru- kousaamu pe klo 9 **Seurakuntakeskus:** Musikkisali: Koh- taamispaikamessu klo 16, pyhäkoulu, ehtoollinen, iltakahvi/tee, 25.8. ”Et- sikkoajoja”, saarna ja lit. Sakari Kalliomaa, lähettivieraana Sanna Suuta- ri, mus. Houseband. 8.9. ”Jeesus pa- rantajamme”, saarna ja lit. Sakari Lep- pänen, lähettivieraina Vesa ja Katriina Sipari, mus. Sauli ja Jaana Ahvenjärvi. **Lähetysmessu** su 25.8. 10 L-P kko, vieraana nimikkolähetä Sanna Suutari. **Katulähetystilaisuus** pe 18, B-rappu, 2.krs. alk. 13.9. kahvi ja sana.

Aarretta etsimässä -kurssi alk. to 19.9. 17.30, srk-keskuksen 2. krs. Etsi- tään kristinuskon perusteita, keskus- tellaan uskosta, toivosta ja rakkaudesta, tied. ja ilm. 02 633 3468, 040 737 4243. Aiheet: 19.9. Mikä on elämän tar- koitus? Satu Salo, 26.9. Jeesus - kuka hän on? Satu Salo.

Japanilaisia seurakuntalaisia vie- railulla Teljän seurakunnassa 11.-12.9. Mukana lähetti Daniel Nummela. Seur- aa Teljän ilmoituksia.

RUSKAMATKA KUUSAMOON 16.–20.9. 550 €/2 hlön huoneissa. Irtiotto arjesta – kehon ja mielen hellimistä pa- tikoiden ja kylpylässä, kuntoulu, ohjel- mallisia iltaohjelmia, oppaina psykoterapeutti Seija ja pastori Sakari Leppänen. Bussireitti: Pori-Vaasa-Oulu-Kuusamo. Majoitus Tropiikki-kylpylä. Ilm. heti sa- takunnankl@sekl.fi, 02 633 3468, Lep- pänen p. 0400 729 383.

Porin Kristillisen Työväen- yhdistys ry Nasaret Sanan ja rukouksen ilta parittomat to 18, Joona Isokorpi: 12.9., 11.4.

Rauhanyhdistys

Louhentie 4: Seurat: su 25.8. 16 vie- railevat puhujat — Nuorten lauantai 24.8. 19 — Ompeluseurat 28.8. 18.30 — Aviopuolisoiden virkistyspäivä la 31.8. 13.

Tapahtumia myös netissä: www.kirkkoporis- sa.fi/tapahtumat

Grodnolaiset hakivat rohkaisua teljäläisiltä

MATTI KUHNA

Valko-Venäjän kaltaisessa maassa, jossa on vahva ortodoksinen kirkko ja muistot pitkästä kommunismin ajasta, vie aikaa yrittää rakentaa luterilaista kirkkoa.

Näin toteaa Grodnon luterilaisen seurakunnan pastori **Vladimir Tatarnikov**, joka oli seurakuntansa viiden nuoren kanssa Teljän seurakunnan nuorten vierana vajaat pari viikkoa sitten. Hänen mukaansa ortodoksit eivät ymmärrä, mitä on olla luterilainen.

–Meille on tärkeää saada tavata toisessa maassa asuvia luterilaisia nuoria ja rakentua yhdessä veljeyden ja sisaruuden hengessä, toista kertaa Suomessa vierailleva Tatarnikov totesi grodnolaisten ensimmäisenä Porin päivänä.

Grodnolaiset ja teljäläiset ovat olleet keskenään yhteydessä jo muutaman vuoden ajan. Vastavuoroisuutta on ollut myös vierailujen suhteen, sillä vuosi sitten teljäläiset vierailivat Grodnossa.

Ensimmäinen tapaaminen toteutui joulukuussa 2016 Porissa.

–Vierailujen ulkopuolella pidämme myös tiiviisti yhteyttä sosiaalisessa medias- sa, Tatarnikov kertoo.

PULAA KAIKESTA

Valko-Venäjän itäosassa sijaitsevan Grodnon luterilaiseen seurakuntaan kuuluu noin 80 jäsentä. Seurakunnalla on pulaa kaikesta eikä vähiten rahasta. Seurakunnan toimintaa rahoitetaan eritoten seurakuntalaisten omien kukkaroiden kautta.

–Esimerkiksi tilojemme sähkölaskut maksetaan ko-lehtirahoilla, Tatarnikov paljastaa.

Myös valtiovallalla on tiukka ote luterilaisista eivätkä nämä esimerkiksi voi julkaista omaa lehteään.

–Sen sijaan verkossa me kyllä näymme ja kuulumme keskenämme.

Suomalaisista hän toteaa, että he vaikuttavat sulkeutuneilta, kun sen sijaan valkovenäläiset ovat iloisia

ja avoimia.

–Itse kyllä pidän Suomesta, hän tunnustaa.

Tatarnikovin oma alkupe- räinen tausta on ortodoksinen, mutta on itse ollut luterilainen jo noin 25 vuotta. Myös hänen vanhempansa ovat luterilaisia.

–Tällä vierailulla mukana olevien ryhmäläisten oma tausta on kirjava. Mukana on nuoria sekä ortodoksisesta että katolisesta taustasta.

Grodnon lisäksi Tatarnikov hoitaa myös Vitebskin seurakunnan pastorin tehtäviä.

Grodnolaiset viipyivät Teljässä kolme päivää. Saapumispäivänään he kävivät teljäläisten isäntiensä kanssa Silokallion rippileirillä, jossa he muun muassa esittivät valkovenäläisiä hengellisiä ja kansanlauluja. Lisäksi pastori Vladimir Tatarnikov saarnasi jumalanpalveluksessa sunnuntaina.

Hän ei vielä osaa sanoa, koska ystävyysseurakuntalaiset seuraavan kerran tapaavat toisensa.

Uusi direktiivi määrää tekstitykset seurakuntien videoihin

Laki digitaalisten palveluiden saatavuudesta eli saavutettavuusdirektiivi astui voimaan huhtikuun alussa ja sitä aletaan soveltaa porttaittain 23. syyskuuta alkaen.

Mistä tässä oikein on kysymys, hallintosihteeri Mika Piittala Porin ev.lut. seurakuntayhtymän HTH-palveluista?

–EU-direktiivin pohjalta eduskunta hyväksyi kuluvan vuoden helmikuussa lain, jonka tavoitteena on parantaa digitaalisten palveluiden ja sisällön saatavuutta, ymmärrettävyyttä ja helppokäyttöisyyttä kaikille käyttäjille.

–Lain tavoitteena on huomioida erityisesti ne käyttäjät, joilla on jokin käyttöä rajoittava vamma, kuten näkö- tai kuulovamma.

Mihin kaikkeen direktiiviä sovelletaan Porin ev.lut. seurakuntayhtymässä?

–Tätä asiaa olemme juuri pohtimassa. Isona kysymyksenämme on, että miten voimme parantaa palveluidemme saatavuutta ja sisältöä huomioiden eri käyttäjäryhmien tarpeet.

Voitko konkretisoida jollain esimerkillä sitä, mitä saavutettavuusdirektiivi tarkoittaa työntekijöiden ja seurakuntalaisten arjessa?

–Julkaistavan materiaalin selkeyteen ja ymmärrettävyyteen pitää kiinnittää erityistä huomiota. Julkaistavan materiaalin tulisi olla rakennettu myös siten, että esimerkiksi näkövammaisen pystyy ruudunlukuohjelmalla kuuntelemaan julkaistua tekstiä ja kuulovammaisen tulee voida lukea julkaistavan videomateriaalin sisällön, eli julkaistavat videot pitää tekstittää 23.9.2020 alkaen.

Millaisia käytännön seurauksia direktiivin käyttöönotolla on, jos kaikki pitää kääntää kuuroille ja sokeille?

–Toivottavasti ohjelmistot kehittyvät niin, että tietokoneohjelmien avustuksella työmäärä ei kasva kohtuuttomaksi – nähtäväksi jää.

Mitä direktiivi tarkoittaa esimerkiksi yhtymän nettisivujen kannalta?

–Seurakuntayhtymämme nettisivusto käyttää samaa Kirkkohallituksen ylläpitämää alustaa kuin useimmat Suomen ev.lut. kirkon yhtymät ja seurakunnat, joten varmasti Kirkkohallitukselta tulee yhteistä käyttöä helpottavia päivityksiä. Mutta kaikessa nettisivujen sisällössä, joita yhtymässä tuotamme, tulee viimeistään 23.9.2020 alkaen ottaa huomioon erilaiset käyttäjäryhmät.

Entä sähköiset tilauslomakkeet?

–Sähköisten tilauslomakkeiden käytössä ovat samat kriteerit kuin muussakin tuotetussa materiaalissa eli ymmärrettävyys, helppokäyttöisyys ja esteettömyys. Nähtäväksi jää, miten asia toteutetaan käytännössä.

Pitäkö esimerkiksi Kirkko Porissa -Facebook -sivuille tuleviin videoihin laittaa tekstitykset?

–Kyllä, julkaistavilla videoilla tulee olla tekstitys 14 vuorokauden kuluessa julkaisusta.

MATTI KUHNA

MATTI KUHNA

Grodnon luterilaisen seurakunnan nuoret Daniel Nekrashevitch (vas.), Mihail Shavelski, pastori Vladimir Tatarnikov, Aljaksandra Ksianzova, Volha Varanovitsh ja Ilja Hryhus myhäilemässä Teljän kirkon urkuparvella ennen lähtöään Silokallion rippileirille.

PORIN
KIRKKOPORISSA.FI
Kirkkosanommat

Julkaisija: Porin evankelis-luterilainen seurakuntayhtymä
Päätoimittaja: Heimo Hietanen Toimitussihteeri: Matti Kuhna

Toimitusneuvosto: Porin seurakuntien viestinnän neuvottelukunta
Osoite: Hallituskatu 9 b, 28100 Pori / 0400 309 815 / tiedotus@porievl.fi
Taitto: Janne Isaksson/Mediakumppanit Oy
Paino: Alma Manu Oy
Jakelu: Posti Oyj. Jakeluhuomautukset p. 0400 309 815
Ilmoitusmyynti: Kotimaa Oy, Pirjo Teva, p. 040 680 4057
Seuraava numero ilmestyy 19.9.2019
Lehden näköisversio osoitteessa kirkkoporissa.fi

KIRKKO PORISSA

–Erikoista tässä on se, että Noormarkun edellinen kirkko oli tyyliltään tulevaa modernimpi, pappilassa aineistonkeruumatkalla oleva Jorma Niemi myöntää.

”Noormarkun kirkossa näkyy rahoittajan kädenjälki vahvana”

Entisajan patruunat käyttivät kirkkohankkeita rahoittaessaan välillä kovaakin ohjausta saadakseen omat näkemyksensä läpi, väitöskirjatutkija tietää.

MATTI KUHNA

Kun patruunat ennen aikaan osallistuivat paikkakunnan kirkkojen rakennushankkeiden rahoittamiseen, käyttivät he samalla vahvoja otteita omien näkemystensä toteuttamiseksi.

Näin toteaa kouvolalainen **Jorma Niemi**, joka parhaillaan tekee väitöskirjaa Jyväskylän yliopiston taidehistorian laitokselle työnimellä ”Patruunoiden kirkot.” Kolme ja puoli vuotta tekeillä olleessa tutkimuksessa hän tarkastelee seitsemää kirkkoa, joiden joukossa on myös vuonna 1933 valmistunut Noormarkun kivikirkko.

Kyseinen kirkko poikkeaa tutkijan mukaan muista tutkittavista kirkoista huomattavasti.

–Taidetta on Noormarkun kirkossa runsaasti, kun monissa verrokeissa sitä on jopa askeettisen vähän. Noormarkun kirkko myös muistuttaa huomattavasti kahta keskiaikaista kivikirkkoa eli Pyhän Olavin kirkkoa Sastamalassa ja Ulvilan kirkkoa, hän toteaa.

Tämä tarkoittaa samalla sitä, että Noormarkun kirkossa ei ole moderneja piirteitä, päinvastoin kuin toisissa saman ajan kirkoissa. Niemen tutkimuk-

sessä mukana olevat kirkot on rakennettu vuosina 1830–1935.

ISO LAHJOITUS

Noormarkkuun jouduttiin rakentamaan uusi kirkko sen jälkeen, kun edellinen, arkkitehti **Carl Ludwig Engelin** suunnittelema ja vuonna 1830 valmistunut kirkkorakennus tuhoutui keväällä 1918 kansalaissodan taisteluissa.

Noormarkussa alkoi kymmenisen vuotta kestänyt prosessi uuden kirkon saamiseksi.

–Lopulta A. Ahlström Oy teki lahjoituksen rakennushankkeen käynnistämiseksi. Lahjoitus tehtiin **Antti Ahlströmin** satavuotisjuhlan kunniaksi. Kun koko hankkeen arvo oli 2,5 miljoonaa markkaa, kattoi lahjoitus budjetista vajaan miljoonan eli melkein puolet, Niemi sanoo.

VANHAN JATKOA

Ilmaisia lounaita ei ole olemassakaan, sanotaan. Tämä päti myös Noormarkun kirkkohankkeen yhteydessä.

–Suunnittelijaksi valittu professori ja arkkitehti **Armas Lindgren** alkoi suunnitella päätytornillista pitkäkirkkoa, mutta mitä ilmeisimmin **Walter**

Ahlströmin tahdon mukaisesti suunnittelun lopputuloksena oli suomalainen keskiaikainen kivikirkko. Kirkon maalauskoristelun tekijöiksi valittiin yli kymmenen taiteilijaa, ja kaikessa näkyivät taustalla vahvasti Ahlströmin vuorineuvoksettarien ja tehtaanjohtajien vaihtojen mielipiteet, Niemi kertoo.

Hänen mukaansa patruunat halusivat omakohtaisella ohjauksellaan korostaa vanhan traditionaalisen tyylin jatkuvuutta.

–Noormarkun kirkossa se näkyy paitsi keskiaikaisena kivikirkkotyylinä, myös *Raamatun* tarinoiden huomioimisena. Esimerkiksi kirkon alttari-taulun aihe on *Vuorisaaarnasta*.

Silti Niemi korostaa, että kirkko on perinteen ja taiteen sopusuhtainen monumentti.

–Vaikka Ahlström käytti valtaansa ja vaikutti erittäin voimakkaasti kirkon keskiaikaiseen ilmeeseen, oli hän yritysjohtajana maltillinen patruuna verrattuna joihinkin muihin tutkimuksessa mukana oleviin patruunoihin ja heidän kirkkohankkeisiinsa.

Vielä Niemi haluaa kirkon rakennus-selvityksen lisäksi tietoa rahoituskuvioiden ratkaisusta Ahlströmillä, pää-

töksentekoprosessista Noormarkun silloisessa seurakuntaneuvostossa sekä tietoa arkkitehdin ja rahoittajan välisestä yhteistyöstä. Väitöskirjan on määrä valmistua parin vuoden kuluessa.

KUKA?

Jorma Niemi

- Syntynyt Kuusankoskella 1946.
- Teknikko 1969 Imatran teknillisestä koulusta, kirjoitti ylioppilaaksi nelissäkymmenissä, diplomi-insinööri Tampereen teknillisestä korkeakoulusta 2000, teologian maisteri Helsingin yliopistosta 2013.
- Paperityöläinen Kymi Oy:n pape-ritehtaalla, vuoromestari Kaukopäässä ja Savon Sellussa. Teki suurimman osan työurastaan UPM:n Kymin sellutehtaalla, jossa työskenteli vuoromestarina, käyttöönsinöörinä ja tutkimusinsinöörinä.
- Perheeseen kuuluu vaimo ja neljä aikuista lasta.

Noormarkussa luentosarja Ilmestyskirjasta

Kirkkoherra **Kari Penttisen** luentosarja *Ilmestyskirjan* seitsemästä seurakunnasta on Noormarkun pappilassa ke 28.8., 4.9., 2.10. ja 9.10. klo 18 alkaen. Luentosarjassa käsitellään yleisesti *Ilmestyskirjan* sisältöä sekä erityisesti paneudutaan seitsemän seurakunnan uskoon ja elämään.

Äitien ja tyttöjen seikkailupäivä

Junnilan leirikeskuksella järjestetään äitien ja tyttöjen yhteinen seikkailupäivä lauantaina 31. päivä elokuuta kello 9.30–16. Päivän ohjelmassa on askartelua, yhteislaulua, ulkoilua ja hengenravintoa. Tilaisuus on maksuton. Ilmoittautumaan pääsee osoitteessa kirkkopori.fi/osallistu/leiritointia. Seikkailupäivän järjestävät SRKP, kasvatus ja paikalliset seurakunnat yhdessä.

Sururyhmä aloittaa

Läheisen menettäminen herättää monenlaisia tunteita, joita on usein vaikea kantaa yksin. Sururyhmässä tunteitaan pääsee jakamaan – on lupa surra ja pohtia vaikeitakin asioita. Ryhmä alkaa sunnuntaina 15.9. kello 14, Keski-Porin kirkkotuvalla. Ryhmän ohjaajina toimivat Keski-Porin seurakunnan pastori **Henrika Hyttinen-Koponen** ja diakonissa **Teija Eloranta**.